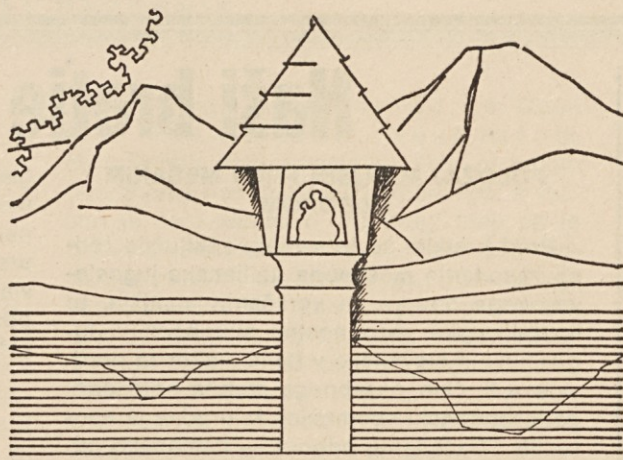

NAS TEDNIK

**KULTURNO
POLITIČNO
GLASILO**

Poštni urad: 9020 Celovec — Verlagspostamt: 9020 Klagenfurt

Izhaja v Celovcu — Erscheinungsort Klagenfurt P. b. b.

LETNIK XXIV / ŠTEVILKA 45

CELOVEC, DNE 9. NOVEMBRA 1972

CENA 2.50 ŠILINGA

Zopet strašijo na Koroškem

Querschnitte: Majhnega Hitlerja spet rabimo, čisto majhnega, pa bosta zavlada mir in tišina

V ZADNIH DNEH ZOPET STRAŠIJO PO JUŽNEM KOROŠKEM HUJSKAČI IN PRO-VOKATERJI, KI POBIRAJO PODPISE ZA SPREJETJE ZAKONA O UGOTAVLJANJU SLOVENSKE MANJŠINE. TO POČETJE URADNO PODPIRATA SVOBODNJAŠKA STRANKA IN „HEIMATDIENST“, PRIKRITO PA MNOGI FUNKCIONARJI IN ODBORNIKI TER POSLANCI ÖVP, PA TUDI POSAMEZNI ODBORNIKI SOCIALISTOV.

Zgleda, da se le bojijo, da podpisov ne bo dovolj (vsaj ne v tej meri, kot si to gospodje želijo), zato so dobri tudi drugi „argumenti“. V pliberškem okraju na primer so si izmislili kar tri: pri zavednih slovenskih družinah, kjer si mislijo, da bodo igro kar hitro spre-gledali, pobirajo podpise za „dvojezične krajevne napise“ (npr. v Strpni vasi — in to v lepi slovenščini), spet pri drugih si izmislijo bajko, da podpisno akcijo „podpira tudi Čr-čej“ (slovenski podžupan v Pliberku Mirko

Kumer), pri tistih, kjer tudi ta zadnji argu-ment ne bi privedel do zaželjenega uspeha, pa je še „ugotovitev“ najbolj primerna, da se morajo ljudje odločiti med pripadnostjo k Avstriji ali Jugoslaviji. Pa tudi v drugih dvojezičnih krajih južne Koroške poskušajo ljudje, ki so nam znani že kot komisarji pri ljudskem štetju 1961, prisiliti naše slovensko prebivalstvo, naj podpira akcije, ki bi v do-končni fazi privedle do iztrebljenja manjši-ne. V Brnci, kjer so izselili številne koroške Slovence, odkrito govorijo, da drugič izse-litve ne bo več: šlo bo na krajši način.

Ob vseh teh grožnjah, pri vsem tem skri-tem in odkritem terorju pa si drzneta prote-stitirati in pisati proti oddaji v televiziji („Querschnitte“), ki jih je pripravil znani strokovnjak za manjšinske zadeve prof. Claus Gatterer koroška ÖVP in Volks-zeitung. Oddaja je bila ena prvih, če ne pr-va, ki je vsem gledalcem realistično kot to bolje ne bi mogla storiti, prikazala stvar-

nost na Koroškem. „AN KLAN HITLER BRAUCH MA, AN GONZ AN KLAN...“ JE ZGOVOREN DOKAZ. POTEM BI SPET VLA-DALA TIŠINA NA KOROŠKEM, GROBNA TIŠINA.

ZADNJA VEST:

Nixon prepričljivo zmagal

Pri predsedniških volitvah v Združenih dr-žavah Amerike je dosedanji predsednik Ri- chard Nixon ponovno zmagal, tokrat z 61 odstotkov glasov. Njegov protikandidat demokrat George McGovern je dosegel le 38 odstotkov glasov. V 49 državah je Nixon dobil večino, McGovern le v eni. Kljub temu bo moral Nixon vladati ob večini demokratov v obeh domovih.

Resolucija FUENS

Centralni odbor Federalistične unije narodnostnih skupnosti (FUENS) je na svoji seji 3. novembra 1972 z grozo vzel na znanje, da je delu koroškega večin-skega naroda, ki popolnoma ignorira v državni pogodbi 1955 mednarodno za-jamčene narodnostne pravice dvojezičnih napisov, ki so jih postavili kot delno izpolnitev državne pogodbe, le-to dalo povod, da odvzamejo slovenskemu prebi-valstvu njegov značaj in pravice kot manjšine.

FUENS izrecno podpira pravične zahteve slovenske narodne skupnosti na Koroškem, zlasti pa je centralni odbor mnenja, da bo od avstrijske vlade usta-novljena posebna komisija, sestojeca iz zastopnikov slovenske narodnostne skup-nosti, političnih strank in zastopnikov oblasti, bistveno pripomogla k pravični re-šitvi manjšinskega problema.

Slovenska narodna skupnost je sklenila, da bi problem internacionalizirala. FUENS upa, da bi bilo možno najti rešitev na avstrijski ravni. Če to, na žalost, ne bi bilo mogoče, FUENS sodi, da bi se potem morali mednarodni organi lotiti tega problema z največjo odgovornostjo, ter da bi ga v sodelovanju z nacionalnimi organi pravično rešili.

Centralni odbor FUENS podpira slovensko narodnostno skupnost v njenem boju za etnični obstoj ter ji nudi vso pomoč, ki ji je dana na temelju njenih dolgo-letnih izkušenj pri reševanju problematike narodnih manjšin v Evropi.

Sen. Dr. Friedl VOLGGER
predsednik

Povi SKAPEGARD
gen. tajnik

Škandalozno ravnanje avstrijskih oblasti

Da se koroški Slovenci v sedanjih razme-rah ne moremo počutiti varne niti s strani varnostnih organov, kaže naslednji pripet-ljaj.

Kot je znano, je nastavljenec Slovenske prosvetne zveze Marjan Srienc, snel v Veli-kovcu nekaj dni po Heimatdienstovi prire-ditvi vabilo le-te, da bi ga ohranil za svoj arhiv. Množica, ki se je pri tem zbrala, je prisilila policijo, da je Sriencia odpeljala. Sedaj pa je Marjan Srienc dobil upravno kazen v znesku 500.— šilingov „wegen Er-regung öffentlichen Ärgernisses“.

Srienc ničesar ni poškodoval. Ko pa so pijane in nahujskane tolpe trgale napise, motile v pohodih ljudi iz spanja, ko so pre-šepali nacionalisti zavedne Slovence, tedaj ni bilo nobenega „öffentliches Ärgernis“, ampak je policija očividno bila vesela, se sme-jala in ploskala. Tudi pristojni politiki, kot Rösch, Broda in drugi, niso ničesar ukrenili.

Nasprotno. S hujskaškim županom in orga-nizacijami se bodo vsedli za isto mizo ter razpravljali o nadaljnem „plodnem sodelo-vanju“.

Ali smo ob takim ravnanju oblasti koro-ški Slovenci sploh še enakopravni? Kdo vlada na Koroškem in v Avstriji? Pravni red ali narodomorni dejavniki? Mera je polna!

Kreisky sklical koroške župane na Dunaj

Podžupan Stanko Vauti jasno zastopal slovenska stališča

Jesse zahteva: „Dvojezične napise samo, če to zahteva 51 odstotkov prebivalstva na južnem Koroškem“

- DUNAJ (W). PRED TEDNOM DNI JE SPREJEL ZVEZNI KANCLER DR. BRUNO
- KREISKY NA DUNAJU 34 ŽUPANOV IN 2 PODŽUPANA IZ DVOJEZIČNEGA
- OZEMLJA NA KOROŠKEM. POSVETOVAL SE JE Z NJIMI O SITUACIJI, KI JE
- NASTALA PO POSTAVITVI NEKATERIH DVOJEZIČNIH NAPISOV NA KOROŠKEM.

Uvodoma sta naglasila kancler in pa koroški deželni glavar Sima potrebo po iz-vedbi člena 7 državne pogodbe, podčrtala sta predvsem mednarodne obveznosti, ki jih je Avstrija prevzela po državni pogodbi.

V svojem odgovoru je iznašal Bacher (ÖVP) svoja znana stališča, predvsem pa je izročil zveznemu kanclerju zahteve župa-nov, ki so vključeni v Ljudski stranki. Tam ÖVP zahteva, naj vlada izvede uradno ugo-tavljanje manjšine, ali pa da pogreje nek-danji Klausov predlog; kot tretjo možnost pa predlaga ÖVP podpise 20 odst. prebival-cev v občini, ki bi potem morala dobiti dvo-jezičen napis. V istem memorandumu za-hteva ÖVP ureditev komisije, v kateri bi bile zastopane v parlamentu zastopane stran-ke in „prizadeto prebivalstvo“.

Vrsta županov se je javila k besedi. Naj-bolj strupeno so zavzeli stališče proti zako-nu o dvojezičnih napisih poleg ÖVP-jevske-ga župana in državnega poslanca Deutsch-manna župani Glantschnig (ÖVP) iz Vovbr, Bürger (SPÖ) iz Škofič (zahteval je ugotav-ljanje manjšine) ter seveda Vitus Jesse (na vsak način ugotavljanje manjšine in dvoje-zične table samo tam, kjer to želi vsaj 51 odstotkov prebivalstva).

Slučajno je bil pri razgovorih navzoč ra-

zen županov tudi podžupan Stanko Vauti iz občine Bistrice pri Pliberku. Ker je bil žu- (Dalje na 4. strani)

Oster protest Beograda

Jugoslavija je včeraj v ostrih bese-dah naslovila Avstriji protest in skrb zaradi protijugoslovanske in protislo-venske gonje na Koroškem. Le-ta predstavlja resno nevarnost za na-daljnje dobre jugoslovansko-avstrijske odnose. 17 let po podpisu državne po-godbe pravice slovenske in hrvaške narodnosti še sedaj niso izpolnjene.

Če Avstrija ne bo izpolnila v avstrijski pogodbi zajamčenih pravic narod-nostnih skupnosti, bo Jugoslavija vso zadevo internacionalizirala. Jugoslo-vanska nota zahteva tudi prepoved de-javnosti koroškega Heimatdiensta, ter nacionalističnih in šovinističnih orga-nizacij, ki so sovražno razpoložene proti Jugoslaviji. Dalje je v noti reče-no, da se zakon o postavitvi dvojezič-nih tabel na Koroškem, čeprav je po paragrafu 3, člen 7 državne pogodbe nezadovoljiv, mora izvesti.

Vsaka sprememba tega zakona v škodo slovenske narodne skupnosti, bi vsemu, kar je doslej vlada Krei-skega storila za manjšino, vzela vred-nost.

Odprto pismo uredništvu celovške Volkszeitung

An die
Redaktion der Volkszeitung
9020 Klagenfurt
Völkermarkter Straße 25

Das Maß ist nun auch bei mir voll. Ich habe die Volkszeitung seit ihrer ersten Nummer 1945 bezogen, gelesen und bezahlt. Jetzt aber ist diese Lektüre unverdaulich. Was sich die Zeitung in der Hetze gegen die Erfüllung des Art. 7 des Österreichischen Staatsvertrages leistet, ist ein Hohn gegen die Unterzeichner des Vertrages. Und dabei behauptet die Volkszeitung, nichts, schon gar nichts, gegen die Slowenen im Lande zu wol-len.

Wenn sich die Volkszeitung vom 7. 11. 1972 bemüssigt fühlt, ein Öster-reichbekenntnis zu verlangen, so muß ich die Herren der Redaktion behel-

ren, daß ich das Bekenntnis zu Öster-reich durch Taten abgelegt hatte zu einer Zeit, als gewisse Leserbrief-schreiber in den Reihen der „Öster-reichischen Legion“ in Südbayern auf die Okkupation Österreichs warteten.

Ich werde mich als österreichischer Staatsbürger solange für die Erfül-lung des Art. 7 einsetzen, bis Öster-reich seinen internationalen Verpflich-tungen nachkommt.

Die Redaktion muß ich aber bitten, von der Zusendung der Volkszeitung an meine Adresse und meinen Namen ab heute Abstand zu nehmen.

Mit Hochachtung
Dr. Josef Tischler, e. h.
9020 Klagenfurt
Karfreitstraße 32

8. 11. 1972

„Querschnitte“

Pod tem naslovom je prenašala avstrijska televizija ob koncu preteklega tedna v obeh programih oddajo o koroških Slovincih. Gre pri seriji televizijskih oddaj pod naslovom „Querschnitte“ za prerez najaktualnejših dogodkov. Dvajset minut trajajoča oddaja o življenju slovenske manjšine na Koroškem in njenem sedanjem položaju v zvezi z akcijami proti dvojezičnim napisom je pripravil prof. Klaus Gatterer, po rodu Južni Tirolec. Pred kratkim je imel v televiziji daljši pogovor z dr. Veiterjem, ki se je kot strokovnjak za manjšinska vprašanja in mednarodno pravo pred avstrijsko in svetovno javnostjo odločno zavzel za pravice koroških Slovencev.

Prispevek za oddajo „Querschnitte“ je Klaus Gatterer zelo skrbno pripravil. Bival je dal časa na Koroškem, prišel je v deželo že temeljito pripravljen ter je želel prikazati koroške Slovence javnosti nepristransko. Tako smo videli v televiziji ljudi, kot jih nam prikazuje v svojih slikah Werner Berg. S tem je že povedano, da je želel Gatterer ujeti utrip duše našega človeka, utrip duše naroda ob Dravi in Karavankah. Peljal nas je v slovensko družino, kot jih najdemo vsepovsod na Južnem Koroškem, sodoživljali smo učno uro v dvojezični šoli pred avstrijskim državnim praznikom, s ponosom smo poslušali pogumne, a stvarne odgovore dijakov Slovenske gimnazije, predvsem pa so izjave starejših ljudi, katerim je bila življenjska usoda v preteklosti bridka in trda.

In danes? Franci Linhard iz Libuč je odgovoril na vprašanje, ali se čuti kot Slovenec ogroženega, z da. Bil je med vojno zaradi svojega narodnega prepričanja v koncentracijskem taborišču. Pred kratkim pa so mu narisali na vrata vislice s kljukastim križem. Dodana je bila še beseda „kaceter“, mišljena kot grožnja!

Da se Koroška nacističnega duha še ni znebila, je bilo v oddaji prepričevalno prikazano z osebo, ki je ob demonstraciji proti deželnemu glavarju klical po Hitlerju, po malem Hitlerju sicer, pa vendar po Hitlerju, ki naj bi na Koroškem napravil red.

Predobro nam je še v spominu „red“, ki so ga bili evropski narodi deležni pod Hitlerjem med drugo svetovno vojno. Na južnem Koroškem so pritisnili na Slovence z izselitvijo, pregnali so slovenske duhovnike ter napravili „red“ po šolah, cerkvah in v javnem življenju s tem, da je morala zginiti povsod slovenska beseda.

Ne bi hoteli dramatisirati dogodkov. Vendar je srd, s katerim so trgali dvojezične napise, dosti povedal. Slike v televiziji so pokazale, da govori iz demonstrantov sovraštvo do slovenstva ter da akcije niso bile naperjene v prvi vrsti proti tablam, temveč proti slovenski manjšini. Tako te izgredne občutimo, pa naj jih kdo razlaga kakorkoli drugače.

Zanimivo je bilo v oddaji tudi slišati, da so našteji v nacistični dobi 45.000 Slovencev. Po plebiscitu leta 1920 jih nobeno ljudsko štetje ne prikazuje več s tako visokimi števili. Slišali smo, da se je tedaj izjavilo toliko oseb za Slovence zaradi tega, ker je bilo štetje povezano z visokimi kaznimi v slučaju, da bi nekdo podal neresnične podatke. Zajeti pa so hoteli čim večje število tudi zaradi tega, ker je bilo v načrtu, da izselijo približno 50.000 koroških Slovencev v kraje zapadne Rusije, za kar so bili pripravljeni baje tudi že načrti.

Klaus Gatterer je hotel prikazati z oddajo manjšino, ki živi tudi še danes v strahu in pod pritiskom. Celotno šolski sistem — tako je bilo povedano — je Slovincem nenaklonjen, saj morajo svoje otroke Slovinci k dvojezičnemu pouku celo prijavljati. To pa je proti državnim pogodbam, ki predvideva za slovenske otroke pouk pod enakimi pogoji kot za nemške otroke.

Da je ob tako stvarni oddaji deževalo protestov z nemške strani, se ne čudimo. Da pa so bili protesti povezani s podtikavanji, sumničeni in napadi na slovensko duhovščino, češ da pridiga in vrši bogoslužje skoraj izključno samo v slovenskem jeziku, pa kaže, kako daleč je javno mnenje že zastrupljeno. Žalostno je, da podpirajo to gonjo tudi listi, ki se imajo za zagovornike „krščanske demokracije“. Znašli so se s svojim pisar-

Naši bratje v Italiji

POLOŽAJ MANJŠIN PRED MEŠANIM ODBOROM

Pred kratkim se je v Rimu zaključilo redno zasedanje mešanega italijansko-jugoslovanskega odbora za vprašanja manjšin, to je italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji in slovenske v Italiji, kakor to predvideva 8. člen posebnega statuta priložnega k londonski spomenici. Iz uradnega sporočila o zasedanju odbora — italijansko odposlanstvo je vodil poslanik Milesi Ferretti, jugoslovansko pa svetnik na zveznem sekretariatu za zunanje zadeve dr. Perišić — je razvidno, da so bila predmet razgovorov med drugimi sledeča vprašanja: pravično zastopstvo manjšinskega naroda v javnem življenju, uporaba lastnega jezika s strani manjšinskih skupnosti, potreba po prostem gospodarsko-kulturnem razvoju slednjih in znani postopek, po katerem se je odvijal popis prebivalstva po Italiji.

Glede zadnjega vprašanja je Z. Perišić na zasedanju naglasil, da ni bil ta postopek, ki je seveda oškodoval slovensko narodnostno skupnost, v skladu z določili italijanske ustave, oz. londonske spomenice o so-

glasju. Jugoslovansko predstavništvo je omenilo tudi nezakonito delovanje tržaškega patronata ACLI na Koprskem, a italijanski predstavniki so odvrnili, da nima rimska vlada ničesar pri tem. Govor je bil tudi še o poslovanju Tržaške kreditne banke, ki bi ga veljalo okrepiti z novimi pristojnostmi.

DEŽELNA PODPORA ZA UVEDBO DVOJEZIČNOSTI

Deželni svet Furlanije-Juljske krajine je sprejel zakonski osnutek o delnem financiranju dvojezičnega poslovanja v občinah, kjer živijo Slovenci. Dežela bo za stroške, ki jih nalaga uvedba dvojezičnosti prispevala do največ 60 odstotkov. Slovenci živijo v tržaški, goriški in videmski pokrajini. Julija lanskega leta je podoben osnutek predložil deželni svet svetovalec Dušan Lovriha; vendar je bil njegov osnutek širši in doslednejše formuliran. Dežela bo torej prispevala 60 odstotkov stroškov, ki jih bodo imele krajevne uprave za prevode ter tisk in lepilne plakate, sporočil in opozoril, za prevode raznih dokumentov za postavitve in oskrbo tabel v obeh jezikih.

Doppelte Moral - offiziell!

Wenn man den Menschen als Geistwesen verstehen will, dann ist auch ein Volk, eine Nation oder ein Staat und nicht zuletzt eine Kirchengemeinschaft, ein geistiges Gebilde. Diese Gesellschaften von Menschen sind ja geistig nichts anderes als die Summe der mentalen Qualitäten ihrer Mitglieder.

Eine der Wurzeln der Schwierigkeiten im Leben von Staaten, Nationen oder Völkern ist die Vorstellung, die auch in politischen und kirchlichen Lehrmeinungen enthalten ist, daß gesellschaftliche Organisationen von Menschen, etwas ganz andersartiges seien als individuelle Personen. Die Maßstäbe, welche für eine Gemeinschaft angewendet wurden und noch angewendet werden, sind daher vielfach ganz andere, je konkreter zu jenen, welche für den privaten Gebrauch unter Menschen anerkannt und respektiert werden. Es gelten daher zweierlei Moral, Recht, Zivilisation und Kultur.

Interessant und Aufschlußreich ist aber, daß die individuellen ethischen Begriffe, Zivilisation und Kultur sich bereits auf eine höhere humane Ebene entwickelt haben als jene von Gesellschaften. Betrug, Lüge, Hinterhalt, Zwang, Drohung, Streit- und Kampfeslust, Mord, sind durchaus salonfähig, ja sogar diplomatisch-kluge Tugenden, wenn sie im Namen einer Gesellschaft, eines Volkes oder einer Nation begangen werden, während dieselben Verhaltensweisen eines Individuums mit Abscheu betrachtet und als kriminell verurteilt werden.

Gemeinschaftsgebote, öffentliche Diskussionen und wissenschaftlich-soziologische Untersuchungen werden abgehalten und immer neue verlangt und angeregt. Man spricht auch immer wieder von der Ohnmacht der großen historischen Bewegungen, welche sich bemühten, den Menschen und seine Welt zu verbessern. Christentum, Humanismus, Liberalismus und Kommunismus hätten bereits versagt und nunmehr prophezeit man auch der modernen Soziologie unübersteigbare Schranken und schließliches Versagen.

Man übersieht aber bei allen diesen negativen Feststellungen zumindest eine Ursache und wie ich meine, die naheliegendste, warum allen genannten Bewegungen der angestrebte Erfolg versagt blieb. Ohne Ausnahme waren diese nämlich in sich selbst geteilt, gespalten, schizopren, da sie das Individuum und die Gesellschaft, die aus Individuen bestand, als zwei getrennte Wesenheiten betrachteten und behandelten. Warum alle menschlichen Gesellschaften diese geistige Spaltung entwickelten, wäre sicherlich interessant zu untersuchen.

Wenn wir nunmehr die individuelle Persönlichkeit als das betrachten, was diese jemals für wirklich gehalten, was sie geglaubt, getan, gefühlt, gedacht und erfahren hat und was sie sich aneignen und respektieren konnte, dann können wir logischerweise dasselbe auch von jeder Art menschlicher Gesellschaft oder Gemeinschaft, Volk oder Staat festhalten. In der Tat präsentiert sich auch jede Nation und jeder Staat ausschließlich als die Summe der Charakteristika seiner Angehörigen. Es ist nicht möglich, daß wir Staaten und Völker anders betrachten, empfinden oder charakterisieren als wie wir es bei individuellen Persönlichkeiten tun.

Ganz folgerichtig und nach dem einfachen Gesetz von Ursache und Wirkung muß gespaltenes Bewußtsein eines Staatsvolkes entstehen, wenn zum Beispiel:

■ Im privaten Personenbereich die menschliche Gleichwertigkeit aller Sprachen respektiert wird und im Gegensatz dazu, im staatlichen Gesellschaftsbereich die staatsbürgerliche Gleichwertigkeit, wie z. B. der slo-

wenischen Sprache nicht anerkannt und von Staatswegen deren Reduzierung angestrebt und sanktioniert wird. Oder wenn zum Beispiel:

■ Im privaten Personenbereich die Angehörigen einer christlichen Gemeinschaft als gleich vor Gott deklariert werden und im Gegensatz dazu, im gemeinschaftlichen Kirchenbereich die gleichwertige Mitgliedschaft nicht anerkannt wird, wenn z. B. die slowenischen Gläubigen mit mehr oder weniger Druck und Zwang dazu verhalten werden, deutsch zu beten und zu singen.

Man weiß spätestens schon seit Plato um die psychologischen Gesetze, welche ein dominierender oder egozentrisch-liebender Elternteil, in seinen Kindern manifestiert. Daß dieselbe Rolle auch ein dominierender und ethnozentrischer Staat und eine entsprechende Kirche übernehmen können, wurde offensichtlich bis heute noch nicht erkannt.

Wenn wir nun dem Staate — der staatsungebundenen Kirche sowieso — eine Aufgabe zuerkennen müssen, dann ist es seine wichtigste, den Bürgern Selbst- und Umweltbewußtsein bzw. Selbst- und Umweltverständnis zu vermitteln. Jedoch gleich wie ein dominierender und egozen-

trisch-liebender Elternteil eine solche Aufgabe nicht zu erfüllen vermag, so kann auch ein dominierender und ethnozentrischer Staat und seine staatstragende Kirche, keine sittlichen und geläufig befreienden Funktionen ausüben.

Nicht nur Eltern, sondern auch der Staat und die Kirche können daher Feinde der Evolution ihrer Kinder bzw. ihrer Bürger und Gläubigen sein. In Österreichs Geschichte und bis in unsere Tage, haben in der Tat sowohl der Staat als auch die Kirche ihre Bürger bzw. Gläubigen in ihrer humanen und christlichen Evolution behindert. Beide gesellschaftlichen Institutionen haben sich einseitig dominierend und andererseits ethnozentrisch verhalten.

Es kommt nicht von ungefähr, daß sich der abendländisch-christlich erzogene Österreicher einzeln ganz anders zu benehmen weiß, als in einer Masse von Landsleuten. Einzelnen küßt er die Hand und ist bescheidener bis unterwürfiger Natur, während er in der Masse überheblich und aggressiv werden kann. Sein Bewußtsein ist offensichtlich gespalten. Während er als Privatperson einen normalen Willen entfalten kann, folgt er als Gesellschafts-Angehöriger dem hypnotischen Befehl einer ethnozentrischen Programmierung. Sein Wille ist dabei mechanisch oder physiologisch wie bei irgendeinem anderen Lebewesen auch, aber nicht human bewußt. Gestig ist ein solcher Zustand abnormal und pathologisch. Die Merkmale der Schizophrenie sind daher vielfach im Verhalten des Menschen in der Masse festzustellen, wo er sich mit den Ideen der jeweiligen Gesellschaft identifiziert und welche er gleichzeitig als Individuum verurteilt. Auf diese Weise hat er sozusagen legal und anständigerweise zwei Seelen in der Brust.

Ein kalter Krieg von Bürger gegen Bürger und von Bruder gegen Bruder wird so zur guten Sache, zur Befolgung von Gesetzen, welche die Obrigkeit erlassen hat in Verfolgung einer großen ethnozentrischen und vermeintlich staats-tragenden Idee.

Es sollte bei dieser Gelegenheit nicht versäumt werden, auch die Frage aufzuwerfen, inwieweit die geschilderte Schizophrenie der Gesellschaften das heute so aktuelle Generationenproblem beeinflusst. Eine Jugend mit gesundem Empfinden und aufgewecktem Geist kann die morbiden Eigenschaften des Establishments vielleicht noch nicht richtig analysieren aber sie fühlt und erkennt ihre Krankheit oder besser ihre unterentwickelte geistige Potenz. Die Jugend lehnt sich nicht auf gegen eine starke Autorität, denn diese wird nur durch die Kraft eines stärkeren Geistes immer wieder nur begründet und muß daher auch von der Jugend anerkannt werden. Die Jugend lehnt vielmehr den Mangel an wahrer Autorität ab, mit anderen Worten den Mangel an Spiritualität.

Wenn wir die dargelegten Gedankengänge konkret auf die heutige Situation in Kärnten beziehen, dann konnten deren Ursachen vielleicht aus einer zusätzlichen Perspektive betrachtet und klarer ans Licht gerückt werden: Deutsch-ethnozentrische Ideen und Handlungen des deutschen Ritterordens, der Burschenschaften, des Südmärk-Bundes, des Heimatdienstes und

(Nadaljevanje na 5. strani)

Protesti z vseh strani

Sramotne atake koroških šovinistov proti dvojezičnim tablam in s tem proti osnovnim in ponovno zajamčenim pravicam koroških Slovencev ter nerazumljivo zadržanje varnostnih organov do kršilcev avstrijskih zakonov, je zbudilo pozornost raznih političnih in drugih organizacij v Avstriji in v inozemstvu. Uredništvo NT je v tej zvezi prejelo vrsto protestnih pisem, ki so bila naslovljena na pristojne oblasti. Tako je med drugim poslala pismi deželnemu glavarju Simi ter notranjemu ministru Röschu.

ZVEZA ŽRTEV POLITIČNEGA OSVOBODILNEGA BOJA NA TIROLSKEM.

V pismih Zveza z ogorčenjem ugotavlja, da policija ni preprečila dejanj ekstremističnih sil, da ni storila ničesar, ko so bile pravice manjšine teptane po tleh. Ni razumljivo, da Avstrija ne dá koroškim Slovincem tistih pravic, ki jih je s tako vehemenco zahtevala za Južne Tirolce. Taki dogodki močno škodujejo ugledu Avstrije. Značilno je tudi, da so bili zastopani med aktivisti člani NDP. Ze enkrat so pripustile avstrijske oblasti početje takih teroristov. Rezultat je bil, da je Avstrija zgubila svobodo in samostojnost in da je bilo umorjenih na stotisoče avstrijskih patriotov po nacistih. Avstrijski patrioti takega razvoja ne dopuščajo in zato zahtevajo od vseh pristojnih oblasti, da ga takoj ustavijo in kaznujejo storilce, ki jih gotovo ne bo težko ugotoviti.

Protestni telegram je prejel notranji minister tudi od AVSTRIJSKE LIGE ZA ČLOVEKOVE PRAVICE. V telegramu, ki sta ga podpisala predsednik Lige in bivši deželni glavar Ferdinand Wedenig ter informacijski referent F. J. Bister, osrednji odbor Lige energično protestira proti nerazumljivi pasivnosti varnostnih organov do izrazito fašističnega terorja nemškonalcionalnih krogov na Koroškem. Tako zadržanje mora teroriste naravnost spodbujati k vedno hujski sramotivi zakonov, razen tega pa se na ta način krši enakopravnost, podkopava zaupanje v državni red in se žalijo miroljubni slovenski sodržavljanji; vsak demokratski avstrijski patriot mora biti prizadet, ko mednarodni ugled naše republike trpi škodo, ki se bo le težko dala popraviti.

Tudi AVSTRIJSKO ODPORNIŠKO GIBANJE z zaskrbljenostjo opazuje dogodke na Koroškem in je zato pred kratkim na Dunaju priredilo protestno zborovanje, katerega so se udeležile razne sorodne organizacije, med njimi Liga za človekove pravice. V resoluciji, ki so jo udeleženci zborovanja sprejeli, je med drugim rečeno, da zahtevajo konkretno izvedbo določil državne pogodbe, ki jamčijo pravice narodnostnih skupin. Po izgredih zadnjega časa je nujno potrebna prepoved tistih organizacij, ki delujejo proti manjšinam, kot to predvideva državna pogodba. Posebej še zahteva odporiško gibanje prepoved NDP, ki se ni samo udeležila protizakonitih akcij na Koroškem, temveč v svojih publikacijah širi tudi neonacistične in antisemitske ideje. Vsi demokratski Avstrijci naj bi se, glede na strankarsko usmeritev, združili v skupni fronti proti nemškemu nacionalizmu in neonacizmu. Avstrijske stranke pa, ki se priznavajo k demokratski in nevtralni Avstriji, naj se jasno postavijo proti terorju na Koroškem, brez ozira na volilno taktiko.

Na koncu zagotovijo protinacistične organizacije ogroženim koroškim Slovincem svojo polno solidarnost ter poudarijo potrebo, da branimo proti vsem tozadevnim poskusom demokracijo, ki smo si jo priborili le z velikimi žrtvami.

jenjem na isti črti s tistimi, ki so zahtevali pred dnevi z letaki, naj bi v južnokoroških farah nadomestili slovenske duhovnike z nemškimi. Kaj takega smo doživeli samo v dobi nacizma!

Dr. V. Inzko

NEPOZABNO DOŽIVETJE RUSKE UMETNOSTI:

Triumfalen nastop Leningrajske filharmonije v Domu glasbe

S slavnostnim koncertom velikega orkestra Leningrajske filharmonije 29. oktobra v veliki dvorani Doma glasbe v Celovcu so se zaključili kulturni tedni Alpe-Jadran. Ob tem se bo marsikdo vprašal, kako pride ruski ansambel v krog dežel Alpe-Jadran? Da, res, ne spadajo v naš prostor, a ker so že ravno bili na veliki turneji po Nemčiji in Avstriji, se je vodstvo koncertnih prireditev odločilo, da povabi v Celovec tudi ta znameniti ruski glasbeni ansambel.

Leningrajski filharmoniki so ruski paradni orkester, njihov prednik je bil petrograjski carski-dvorni orkester, ki je smel po oktobrski revoluciji ponovno koncertirati kot Leningrajska državna filharmonija, pod vodstvom slovitihih dirigentov, tudi z Zahoda; zlasti so bili znameniti dirigenti Sanderling, Ansermet in Bruno Walter. Med njimi sta bila posebno znana Kurt Sanderling in Evgen Mravinski, slednji vodi Leningrajsko filharmonijo še danes, ki si je tekom časa povzpela v sam vrh med orkestri na svetu.

Orkester Leningrajske filharmonije razpolaga z neprekosljivo enakomerno zasedanimi instrumentalnimi skupinami, katerih posamezni muzikantje frapirajo s svojo virtuoznostjo, hkrati pa so čudovito uglaseni v funkcionalno enotno glasbeno telo. Stalna vadba, resnost, neomajna predaja vsakega posameznega umetnika svojemu instrumentu — pa zbrana koncentracija, kar priča že uvežbani ceremonial prihoda na oder, potem tista pazljivost, ki sega do zadnjega pulta violin ter izpolni še tako malenkostni vstop pihal.

V primerjavi s podobnimi elitnimi ansambli z Zahoda, izžarevajo leningrajski umetniki, skoraj bi rekel vojaško-priskega duha. A navkljub temu njihovo fantastično muziciranje nima nobenega revijalnega videza. V njihovem prihodu na oder ni domišljavosti, češ kot da bi hoteli reči: „Glejte, sedaj prihaja na oder sloviti orkester!“ Nič podobnega ni v njihovem nastopu! Njihove violine prihajajo mimogrede in čisto neprisljivo v pianissimo, kot v pravljici vstopajo trobila, pihala v žvrkljajočih girlandah; oni znajo tudi tam, kjer se ponavadi drugi orkestri izgubljajo že v koloritu, kot na primer v našem primeru v „4. simfoniji“ od Čajkovskega. Orkestralni patos razvijajo smotreno iz konteksta, ostro in disciplinirano ter s tako pozornostjo, da lahko še najtišji ton najde mesto v prostoru.

Celovski koncert je vodil prvi asistent Evgena Mravinskega, glavni dirigent leningrajskega opernega in baletnega teatra Aleksander Dimitrijevič. Le-ta ima svoje godbenike čvrsto v rokah, je nepopustljiv in natančen v dajanju znakov, ki niso nikdar odsekani, skratka je dirigent, ki ne pozna obvezne srednje poti.

Z uverturo k Borodinovi operi „Knez Igor“, sta začela Dimitrijevič in njegov orke-

ster svoj program. Aleksander Borodin je bil po poklicu zdravnik in kasneje profesor kirurgije. Bil je glavni predstavnik ruske komponistovske šole 19. stoletja. Svojo opero „Kneza Igorja“, ki ga je ustvaril iz staroruskega junaškega epa, Borodin ni končal. Po njegovih pričujočih skicah sta delo dokončala Rimski Korsakov in Glazunov. Le-to spada v skupino ruskih komponistov, katerih cilj je bil odtrgati se vplivom zahodnoevropske glasbe in ustvariti lastno nacionalno muziko: iz njihove umetnosti je odsevala ruska narodna zavest.

Z vsakim prehodom in vsako posamezno melodično storilnostjo v interpretaciji uverture k operi „Kneza Igorja“ je bilo občinstvo očarano in prevzeto.

Kot drugo točko bi morali leningrajski umetniki predvajati „Koncert za klavir in orkester v C-duru, št. 3“, Sergeja Prokofjeva. Ker pa je solist-pianist Aleksander Slobodjanik zbolel, je orkester zaigral „Koncert za klavir, op. 20“

Mohorjev knjižni dar za leto 1973

Mohorjeva družba v Celovcu tudi letos že nekaj časa razpošilja svoj dragoceni knjižni dar, saj je knjiga danes še zmerom najpomembnejše vzgojno in izobraževalno sredstvo. Tem večji pomen pa imajo dobre knjige, kakršne tiska in izdaja Družba sv. Mohorja v Celovcu.

Knjižna zbirka za leto 1972 šteje 6

Aleksandra Skrjabina, s pianistom Stanislavom Neuhausom. Skrjabinovo delo seveda nikakor ni moglo popolnoma nadomestiti Prokofjevega, a vseeno je delo zanimivo. Po drugi plati pa je Stanislav Neuhaus pokazal, kako si predstavlja profil Skrjabinovega Klavirskega koncerta. Storitev pianista je bila izredna, tako da je fascinirala avditorij. Z vso potrebno eksaktnostjo, tehnično izpolnjenostjo in briljanco je predstavil ta koncert, znal je očrtati značaj posameznih stavkov. Skratka: občudovanja vredna interpretacija, ki je poslušalce prisilila k bučnim aplavzom.

Fantastično znanje in čudovito muziciranje pa sta dirigent in njegov orkester pričarala občinstvu s „4. simfonijo v f-molu, op. 36“ Petra Iljiča Čajkovskega. Delo je nastalo leta 1877 in ga je komponist posvetil svoji mecenki baronici von Meckovi, ki je Čajkovskega ponovno rešila denarnih stisk.

Dimitrijevič in orkester sta v „4. simfoniji“ še enkrat zbrala vse svoje mojstrske in virtuozne zmogljivosti do take popolnosti, da sta se nemest in presenečenje mešala s priznanjem in takim spontanim viharnim navdušenjem, ki se ni prej pogoleda, da je orkester zaigral še dodatek, in sicer valček od Čajkovskega.

B. L.

Milka Hartman:

Lipov cvet

Ljubiteljem domače zemlje in naših ljudi moramo letos ustreči s posebno primerno izdajo, namreč z jubilejno zbirko Milkinih pesmi. Meseca februarja je Milka Hartmanova, neutrudna koroška kulturna delavka, praznovala svojo sedemdesetletnico. Za jubilejno darilo ji je Mohorjeva napovedala izdajo izbranih pesmi, saj od izida Milkinih prve knjižne zbirke »Moje grede« poteka že dvajseto leto.

Ta zbirka vsebuje pesmi dveh desetletij v izboru, ki ga je v nekaj enoletni venec uredil dr. France Vrbinč, wood je zbirki napisal znani kulturni delavec Louro Kaselj, župnik v Hodišah, opremila pa jo je Sonja Bavdaž.

Družinska pratika za leto 1973

V običajni priložni žepni obliki je pratika izredno priljubljena naša izdaja in jo moramo usako leto natisniti v visoki nakladi. Poleg koledarskega dela s tradicionalnimi risbami svetnikov in z napovedmi vremena za vsak dan prinaša pratika tudi najrazličnejše sestavke in napotke, da je nikdar ne vzameš v roke brez koristi.

Koledar za leto 1973

Med množico koledarjev, ki izidejo vsako leto, ohranja prav Mohorjev koledar tradicijo nekdanjih izdaj, a istočasno nudi tudi današnjemu mohorjanu v kar največji meri vse, kar bravec pričakuje, da bo v njem našel. Vsakdo, ki vzame vsaj Koledar, je ud Družbe in je deležen sadov svetih maš in odpuškov.

Karel Mauser:

Razdrto gnezdo

Kot štiriindvajseti zvezek družinskih večernic bo letos izšla — doslej v samostojni knjigi še neobjavljena — Mauserjeva povest »Razdrto gnezdo«. Naročniki mesečnika »Ave Maria« so povest brali, ko je izhajala v nadaljevanjih v letih 1965, 1966 in 1967. Že tedaj so mnogi rojaki izrazili željo, da bi povest izšla v samostojni knjigi, ki bi mogla nuditi bravcem neprimerno več kot le mesečna nadaljevanja skozi dobo treh let.

Pisatelj Karel Mauser je v svoji povesti zašel danes mnogim nepoznani svet redovnic

knjig: Koledar za leto 1973; Razdrto gnezdo (Karel Mauser); Peklenski boter (Alojzij Bolhar); Naše življenje (Dr. Erman Pertl — Prof. Miša Krašovec-Pertlova); Družinska pratika za l. 1973 in Lipov cvet (Milka Hartman).

Kratka vsebina naštetih knjig bi bila takale:

usmiljenk, ki so »v težkih modrih krilih, s širokimi peruti belih kornetov, šumele skoz bolniške sobe in opravljale svojo službo sebi in posvečenju in ljudem v blagoslov«. Napetost pripovedi raste v zunanjih dogodkih, ko jim razderejo gnezdo, in v notranjih duševnih bojih redovnic za poklic, ko se nenadoma znajdejo v novih razmerah v svetu, o katerem so menile, da so se mu umaknile.

Alojzij Bolhar:

Peklenski boter in druge slovenske pravljice

Med mohorjevkami že več let sem ni bilo podobne knjige. Zanimanje za tovrstno narodno blago pa je zelo živo, kar dokazujejo nove in ponovne izdaje raznih založb. Izbor pravljič za našo izdajo je pripravil Alojzij Bolhar, ki je zbirki napisal tudi prav primerno »Besedo o pravljičih«, knjigo samo pa je posvetil »svetlemu spominu pokojnega akademika dr. Ivana Grafenauerja, očeta znanstvenega narodopisa pri nas«.

Ta zbirka obsega najbolj značilne in najbolj ustrezne pravljice z vsega ozemlja, kjer prebivajo Slovenci. Nekatero beneško-slovenske pravljice, ki so bile zapisane pred več kot sto leti v narečju, so pa v tej knjigi prvič objavljene v knjižni slovenščini. »Dandanašnjemu človeku se vse nekam mudi; živimo v času naglega tehničnega napredka, industrializacije, radia, televizije, osvajanja vsemirja itd. Zato je gotovo, da ta doba pravljičam ni ravno naklonjena, a jih kljub temu še vedno prištevamo med žive duševne dobrine slehernega naroda. Nenehno moramo torej gojiti željo, da ta lepi in bogati zaklad narodnega izročila ne zaide v pozabo. To že zaradi tega ne, ker je naš. V želji, da naša pravljičica zopet zaživi in živi dalje, izročamo to knjigo vsem doma in v tujini, da jim utrdi ljubezen do domačije.« je zapisal Alojzij Bolhar v uvodu.

Dr. Erman Pertl — Prof. Miša Krašovec-Pertlova:

Naše življenje

Pred petimi leti je celjska Mohorjeva družba izdala knjigo, ki sta jo napisala mož in žena, oba strokovnjaka, on zdravnik, ona psihologinja, in ki sta ji dala naslov: »Naše življenje«. Iz svoje strokovne in življenjske izkušnje sta avtorja pripravila priložniško pouk in vzgojne napotke staršem,

Ob XI. srečanju pisateljev iz alpskih dežel

Letos se je zbralo v švicarski turistični vasi Engelberg blizu 100 udeležencev iz petih držav k tradicionalnemu srečanju pisateljev iz alpskih dežel — ob programu, ki je bil posvečen problemu, kakšno je lahko pisateljsko mesto v mednarodnem razumevanju narodov in kultur. Tej temi je bilo predvsem namenjeno osrednje predavanje dr. Paula Kamerja iz Züricha, v znamenju mednarodnega razumevanja pa so se odvijale tudi vse ostale prireditve.

Prav v tem je najdragocenejše poslanstvo teh srečanj, da si preko njih utiramo poti drug k drugemu in da se ob tem v novih razsežnostih izoblikuje spoznanje, da pravzaprav ne moremo živeti drug brez drugega ali pa drug mimo drugega. Prav tokrat se je pokazalo, kako problemi širše evropske regije segajo preko raznih meja zlasti ob pogovorih o vznemirljivem nacističnem nasilju na Koroškem.

Srečanja se je udeležila tudi majhna slovenska delegacija, ki so jo sestavljali Kajetan Kovič, Jože Smit in podpisani, se je začelo z literarnimi nastopi na šolah. Ti nastopi so bili za nas udeležence svojevrstno doživetje, saj smo lahko stopili v najožji stik z mladimi švicarskimi ljudmi. Sicer pa so dnevi minevali dokaj sproščeno, ob literarnih in družabnih prireditvah, ob manjših, včasih kar improviziranih literarnih čitanjih in tudi ob seznanjanju s pokrajino.

Srečanje v Švici je doseglo svoj vrh in se tudi zaključilo s svojevrstno prireditvijo. Gimnazijci so nam v šolski dvorani zaigrali prizor iz Schillerjevega Wilhelma Tella in sicer tisti odlomek, ko mora Tell na povelje svojega zemljiškega gospoda z lokom prestreliti jabolko na sinovi glavi. Dijaki so dali tej prireditvi naslov „K primeru: Tell“. Ob odigranem prizoru se je potem namreč odvijal vnaprej zasnovan pogovor, v katerem so se vprašali, kaj nam Schillerjeva svobodnjaška patetika lahko še pomeni, kako jo posredovati sodobnemu človeku. Zanimivo je bilo, kako se je pogovor na sceni iz kulturnoliterarnih izhodišč povzpenjal vedno bolj v sfero sodobnega političnega položaja in kako je prerasel v široko evidentiranje tradicije in razdvajanje resnice sodobnosti od okostenelih mitov. Pri tem so vpletali v razgovor odlomke iz del sodobnih švicarskih avtorjev (Frisch) in si naposled celo zastavili vprašanja o tem, kaj sploh pomeni beseda svoboda in kakšna je pravzaprav danes njihova svoboda ob vsej švicarski svobodnjaški tradiciji. Komaj je človek verjel svojim ušesom, ko so začeli fantje govoriti o tem, ali ni ta švicarska svoboda včasih kdaj tudi licemerska, tako, recimo, ob odnosu švicarske družbe do »Gastarbeiterjev«, kakor imenujejo naše zdomce. In še dalje: kakšno neki je svobodnjaštvo Švice, ki na veliko prodaja orožje raznim državam po svetu, kjer s tem orožjem zatirajo svobodo. Že samo zaradi tega pogovora mladih ljudi je bilo prav, da se je človek podal v Švico. Bilo je kakor da so nam pisateljem ponudili v premislek, o čem naj naša dela danes spregovorijo, da bodo dragocena zanje in za svet.

F. F. (Večer)

Pismo bralcev:

NESTRPNOST

„Kolikor znaš, toliko mož veljaši“ pravi ljudski pregovor. Prav nasprotno pa sem pred nekaj dnevi slišal na lastna ušesa v čakalnici pri nekem zdravniku.

Poleg mene je sedelo 18 do 20-letno dekle, ki je tarnalo in se jezilo, bila sva namreč sama; vsa razburjena mi pravi: „Bila sem prva, in pridem zadnja na vrsto.“ Vprašal sem jo, odkod je doma? „Von Unterloibl (Podljubelj) bei Ferlach bin ich zu Hause,“ mi odgovori dečva. „Potem znate morda tudi slovensko?“ sem jo vprašal. „Nein, Gott sei Dank, bei uns reden wir nur Deutsch.“ Glej, še z Bogom se norčuje. Ti si pa že prava frklja, lahko bi mi dala lepši odgovor,“ sem si mislil.

To je dokaz, da naš najhujši sovražnik, nacistični duh ne deluje samo tajno, ampak tudi že javno in dela razdor med našim ljudstvom. Pred kratkim smo brali v našem listu, da je mera polna. Radovedni pa smo, ali se bo našel kak „usmiljeni Samarijan“, da bi se zavzel za naše pravice. Ali smo Slovenci res ničvredno ljudstvo, da smo tako zasovraženi, ali bomo še naprej nosili naš križev pot?

Ko je prišel pred leti Hruščov v Avstrijo, so dejali, naj molimo za mir. Vse lepo in prav! Za nas se pa nihče ne zmeni, ko smo pod težo križa, in nas hočejo obsoditi na smrt, da bi rekli: „Molimo za koroške Slovence, za njih pravice in za njihov obstoj.“

M. M.

ZA TISKOVNI SKLAD SO DAROVALI:

Neža Skrutli, Goriče/Žitara vas	50.—
Jože Hočevnar, Celovec	50.—
Maks Mihor, Kotmara vas	50.—
Rudolf Safran, Melviče	45.—
Franc Zabavnik, Brdo/Šmohor	40.—
Ciril Demšar, Dvor/Vrba	40.—
Jože Urank, Encelna vas	30.—
Maria Vera Volk, Dunaj	20.—
Družina Gregorn, Dule	10.—
Ivanka Adlasnik, Novo selo	10.—
Gustav Novak, Malnice	10.—
Uršula Kulnik, Novo selo	5.—

VSEM ISKRENA HVALA!

VOGRČE

(Veselje in žalost)

Ob smrti Simona Dobrovnika, ki je tako tragično zasekala v našo vogrško skupnost, se ne smemo ustaviti, življenje teče naprej po družinah. Družina se prične in ustanovi s poroko. V nedeljo, 29. oktobra, nas je razveselila poroka Pepke Lubas, pd. Olipove in Folteja Rupica.

Ali so vogrški pobje res tako „cagovi“, ali pa prevzetni, da nihče ni upal osvojiti Pepčinega srca? Pepka je seveda v svoji pomladi ponižno, skrito cvetela kot vijolica, pa je to cvetko odkril puobič Foltej iz Pogrč tam v šentviški fari. Znal je vzbuditi v njenem srčku ljubezen, v njem je tudi močno zagorela, četudi je precej trd kot kamnosek. Pa tudi gospodinjo potrebujejo doma, starejši pešajo, kmetija zahteva.

Pepka je hči našega organista in je seveda vedno rada prepevala iz čistega, veselega srca. Da bo dobra gospodinja, je šla v gospodinjstvo šolo v Št. Rupertu. Doma je bila zelo delavna, pa si je šla še balo služiti. Delala je v zimovaliških in letoviških obratih, kamor prihajajo tujci in so jo povsod radi imeli. Pa tudi mi! S težkim srcem jo spusti ne le družina, ampak tudi fara in ko ne bi vedeli, da je tudi ženin prave vrste, je ne bi pustili. Dokler je bila doma, je bila voditeljica dekliške farne mladine. Pri petju, kulturnih prireditvah in v fari je rada sodelovala.

Poroka je bila v Vogrčah v cerkvi, kjer je veliko prepela, pa so ji sedaj pevci zapeli v srečo in slovo in ateju je šlo morda ob misli, da izgubi hčer in pevko, pri orgljanju na jok. Ženinova priča je bil Franc Pegrin iz Mlinč, nevestina pa Maks Prutej, pd. Hirn iz Vogrč.

Ojset pa tako lepa in vesela, da skoro ni take. Bila je v novi dvorani Stefitzove gostilne: „Rößlwirt“, rekli bi kar: „Pri konjičku“. Ta ojset je bila praznik slovenske pesmi, saj so se je udeležili domači vogrški zbor, pliberški moški zbor pod vodstvom g. Folteja Hartmana in pa šentviški zbor „Danica“ pod vodstvom g. Hanzeja Kežarja, katerega član je tudi ženin. Tako so prepevali, da nismo imeli užitka le pri dobri postrežbi z jedačo in pijačo, ampak tudi kulturni užitek. Tako mehko, prisrčno zveni domača pesem, da

SLOVENSKA KULTURA ŽIVI!

Uspeli koncert v Št. Lipšu

Minulo nedeljo je SPD „Trta“ iz Žitare vasi priredilo v farni dvorani v Št. Lipšu koncert v sodelovanju drugih podjunskih zborov. Razveseljivo je dejstvo, da je prav društvo „Trta“, ki je po daljšem odmoru prav s tem koncertom pokazal svojo novo oživiljeno aktivnost. Pozdravno besedo je spregovoril predsednik društva Andrej Ogris. Novoustanovljeni zbor društva je s svojo kvaliteto presenetil, če pomislimo, da nastopa šele nekaj mesecev. Sodeloval je tudi moški zbor „Zarja: iz Železne Kaple pod vodstvom mladega Jožka Wrulicha, ki je v zadnjem času šestokrat dokazal, da se ne ustraši tudi odgovornosti pevovodje. Pod vodstvom Hanzija Kežarja je popestril koncert še mešani zbor SPD „Danica“ iz Št. Vida v Podjuni. Le-ta je navdušil občinstvo s pesmijo „So ptički se ženili“, ki je z neko posebno varianto petja bila za naše ljudi nekaj nenavadnega.

Za posebno razvedrilo je poskrbel trio „Korotan“ (Hanzi Kežar — harmonika, Daniela Kežar — kitara in Jože Starc — berda). Trio so s petjem spremljali Mojca Hribnik, Anica Polzer, Anica Škof ter Folti Hartman. Da je koncert dobro, če že ne manifestacijsko uspel, je pričalo množično občinstvo, ki je do zadnjega kotička napolnilo dvorano ter z močnim aplavdiranjem in teptanjem nog pokazalo svoje zadoščenje in zadovoljstvo. Ob koncu pa je spregovoril še Jože Golavčnik, katerega govor prinašamo dobesedno:

Spoštovani ljubitelji slovenske pesni! Dovolite mi, da vam spregovorim nekaj besed. Vsako ustvarjanje oz. delo potrebuje svoje razvojno dobo, da se izoblikuje in prinese svoj sad. Tako nekako je bilo tudi z moškim zborom SPD »Trta«, ki je letos spomladi pognal po daljšem molku zopet svoje brstje, in kot ste bili priča, dozorel do kulturne žetve.

Že naš prvi slovenski pesnik Valentin

Vodnik nam je pred 200 leti zapel oz. zložil pesem, ki pravi:

*Slovenec, tvoja zemlja je zdrava
in pridnim nje lega je prava.
Polje, vinograd, gora, morje,
ruda, kupčija tebe rede.*

A danes, v tako imenovanem kulturnem prostoru naše domovine, nam hočejo gotovi »nadkulturni ljudje« oспорavati našo pripadnost k slovenski pesmi in govoric. Radi bi nas zopet ugotavljali, koliko nas je in kam bi nas mogli še odstaviti, a trdim, da zato ne bodo imeli več priložnosti, našli so slovenske domove leta 1942 pri Šmohorju v Ziljski dolini in skozi južno Koroško do Labota. Tja pa naj danes tudi postavijo dvojezične topografske napise, ki so v tem obsegu zapisane v državni pogodbi iz leta 1955. Šele z izvedbo teh pogojev in priznanjem naše narodne skupnosti kot enakopraven član naše avstrijske domovine, se bodo uresničile besede našega največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna, ki je zapisal:

*Žive naj vsi narodi,
ki hrepene dočakat' dan,
da koder sonce hodi,
prepir iz sveta bo pregnan,
ko rojak
prost bo vsak,
ne vrag — le sosed bo mejak!*

Prav razveseljivo je, da je ravno ob tem času fizičnega in psihičnega pritiska na koroške Slovence, koncert tako dobro uspel, kajti prav z močnim kulturnim delom moramo pokazati, da smo še Slovenci! Boriti se moramo za naše pravice, za obstoj in razvoj naše narodnosti, in to ne s puško v roki, temveč z ljubeznijo do slovenskega jezika in s pestrim kulturnim delovanjem. To je najboljšo orožje za ohranitev našega obstoja.

S. M.

V spomin slepi Ani Rainer

Na praznik Vernih duš je bila iz celovške bolnice prepeljana v Železno Kaplo 28. oktobra umrla slepa Ana Rainer. Položili smo jo v gomilo pred leti umrle matere pri Mariji v Trnju.

Rojena je bila v Vovbrah leta 1905. Prva otroška in dekliška leta je preživela ob svoji materi, ki je bila gospodinja v župnišču pri g. Ebnerju v Vovbrah. Leta 1918, v času „Volkswehra“, je 13-letno doletela nesreča. V župnišču so bili namreč v tistih bojnih nastanjenih trije jugoslovanski ranjenci. Ko pa je „Volkswehr“ spraval tja tudi svoje ranjence, je zaradi jugoslovanskih ranjenec nastal krik in vik, zmerjanje in pretepanje. Domačini so seveda pri tem pomagali z vso vnemo. Župnika so takoj brutalno vzeli v svojo oblast in odpeljali v zapor. Mater in hčer Ano so pretepli. Dekle je dobila hud udarec z puškinim kopitom v zatilnik. Zaradi poškodovanih živcev je Ana izgubljala vid in po nekaj letih je popolnoma oslepela.

Teško, trdo je bilo njeno življenje v slepoti 50 let. Bila je odvisna od tuje pomoči in usmiljene dobrote dobrih ljudi. Ko je mati ni mogla več preživljati, so jo prepeljali v Dom slepih v Celovcu. Tam in še drugod —

smo jo poslušali s tihoto in zbranostjo in nas je osrečavala. Splošno mnenje vseh je bilo: „To je lepa ojseti!“ In: „Take prijetne ojseti še nisem doživel!“

Kakšna razlika je med to in tisto ojsetjo, kjer privlečejo muziko z vsemi električnimi ojačevalci, da tolče, razbija, kriči in šumi po glavi, po ušesih, da misliš, da si v norišnici in ne moreš se ne pogovarjati, ne prepevati. Potem pridejo pa na ples podoknarji, tujci, ki nimajo nobene zveze z ojsetniki, zasedejo vse prostore, je nabasano, da se komaj premikaš in čim dalje traja, tem hujše je in polno dima, da glava boli in za vse to morajo potem ojsetniki še drago plačati, vso divjo muziko in kraval in bolečo glavo.

Ta ojset je zgled, kakšna naj bi bila po želji svatov in ne le po želji tujih podoknarjev. Naj pride pri ojsetih na vrsto tudi naša domača pesem in prijeten pogovor!

Hvala vsem, ki so nam pripravili lepo poroko in prijetno ojseti! Novoporočencema pa naše čestitke! Veliko ljubezni, veliko uspeha in veliko naraščanja, da se bo naša pesem še dolgo glasila!

Metod Turnšek:

Črni Hanej

V samostojni knjigi je izšla zgodovinska povest, ki je izhajala lani in letos v našem mesečniku „Družina in dom“. Pisatelj je povezal narodno izročilo o zadnjih rebrških vitezih z romantično ljubezensko zgodbo o grofični Manici in vitezu Manfredu, ter ju obdal z vrsto zgodovinskih osebnosti — od vetrinjskega opata Gerarda do redovnikov vitezov svetega Jurija, ki so bili ustanovljeni za obrambo koroške dežele pred Turki. Zvest pomočnik ljubezenske dvojice in glavni junak povesti pa je grajski hlapec Črni Hanej.

V povesti je več znanih krajev, kakor Dobrla vas, Apače, Šmarjeta, božja pot na Žihpoljah, Vetrinjski samostan in drugi. Povest je napeta, vredna, da bo kdaj posneta tudi na filmsko platno.

Pripravlja se že nemški prevod. Knjigo dobite v Mohorjevi knjigarni!

BOROVLJE

(Kramarski in Martinov sejem)

Letošnji Martinov živinski in kramarski sejem bo v soboto, 11. novembra, v Borovljah.

Vabilo

Slovensko prosvetno društvo „Edinost“ v Pliberku bo priredilo v nedeljo, 12. novembra, ob 19.30 zvečer, v farni dvorani v Pliberku

pevski koncert

na katerem se bo v Pliberku prvič predstavil mešani pevski zbor Jakob Petelin Gallus iz Celovca, pod vodstvom prof. Jožka Kovarčiča. Vabi odbor

Slovenska prosvetna zveza v Celovcu vabi na

OTVORITEV RAZSTAVE LIKOVNIH UMETNIKOV

v sodelovanju z Umetnostnim paviljonom Slovenj Gradec, v petek, 17. novembra, ob 19.30 v Domu umetnikov v Celovcu.

Ob tej priložnosti bo tudi kulturni spored, pri katerem bodo sodelovali besedni umetniki ter vokalni oktet iz Slovenj Gradca.

Razstava bo odprta do petka, 24. novembra 1972. Odbor

Dom v Tinjah vabi na

TEČAJ ZA SPRETNE ROKE I.

za mlajše žene in dekleta

Voditeljica: strokovna učiteljica Anica Fugger

Začetek: v soboto, 11. nov. 1972, ob 15. uri, zaključek: v nedeljo, 12. nov. 1972, ob 16. uri.

Kreisky sklical ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

pan Winkl bolan, je le-ta pooblastil podžupana Vautija. Zgleda, da se koroška OVP ni mogla in ni hotela sprijazniti z dejstvom in zato je poslala na Dunaj še svojega podžupana. Ker pa je bil Vauti javljen, se je tudi javil k besedi.

Izjavil je, da so se občani v Bistrici pri Pliberku v večini sprijaznili z dvojezičnimi tablam in da so prišli mazači tabel in motilci nočnega miru izključno od zunaj. Zahteval je, naj Avstrija izpolni vse dolžnosti, ki jih je prevzela v zaščito slovenske narodne skupnosti. Podžupan Vauti je nadalje omenil dejstvo, da je pred 70 leti imelo na Koroškem celo 1131 vasi in mest dvojezične napise, sedaj pa naj bi jih bilo samo 205 in celo ti se zdijo nacionalističnim krogom preveč. Zgleda, da se je protislovenskim krogom posrečilo opraviti celo delo, kajti naravna asimilacija ne bi mogla imeti takega učinka.

- Predlagal je kanclerju sledeče štiri točke, ki bi bistveno pripomogle k pomiritev na Koroškem?
- 1. VELIKODUŠNA RAZLAGA ČLENA 7, KAJTI NIMA SAMO VEČINA PRAVICE DO UPOŠTEVANJA, TEMVEČ TUDI MANJŠINA.
- 2. ZAHTEVE IN PROGRAMSKE TOČKE KE ORGANIZACIJ, KATERIH CILJ JE PONEMČENJE SLOVENSKE NARODNE SKUPNOSTI, NE MOREJO BITI BAZA ZA RAZGOVORE, ZATO TAKE ORGANIZACIJE TUDI NE MOREJO SODELOVATI PRI POGAJANJIH. OMENIL JE PREDLOG OBEH OSREDNJIH ORGANIZACIJ KOROŠKIH SLOVENCEV, NAJ VLADE DA USTANOVI STALNI ODBOR, SE STAVLJEN IZ PREDSTAVNIKOV KOROŠKE DEŽELNE VLADE IN STRANK.
- 3. ZVEZNA VLADA NAJ GOSPODARSKO PODPRE SLOVENSKE NARODNO SKUPNOST IN
- 4. ZVEZNA VLADA NAJ VARUJE UČENJE AVSTRIJE V INOZEMSTVU; TO PA SE JI BO POSREČILO SAMO, ČE BO BREZ USMILJENJA ZASLEDOVALA NOČNI TEROR.

Kakor smo izvedeli, je sprejel kancler Kreisky nad 10 telegramov s strani slovenskih odbornikov južne Koroške, kjer le-ti protestirajo proti temu, da niso bili vabljeni k razgovoru na Dunaju. Tako kancler Kreisky prav gotovo ni mogel dobiti pravilne informacije.

Hanzi Ogris - moč in nemoč

Na zadnji seji deželnega zbora je k temi dvojezičnih napisov spregovoril tudi poslanec Hanzi Ogris. V svojem govoru je sprva pohvalil socialistično stranko, ki da je napravila več ukrepov na poti k skupni Evropi, nadaljnji korak pa zdaj z uresničitvijo člena 7 državne pogodbe. Glede zadnjih dogodkov je dejal, da so le-ti v nekaterih primerih prekosili prijetljaj iz leta 1938. Ugotovil je, da je ta borba proti dvojezičnim napisom v prvi vrsti naperjena proti slovenskemu prebivalstvu. Na njenem hrbtu se končno iznaša ves ta boj opozicije. Organizatorji teh problematičnih akcij so Avstriji napravili slabo uslugo ter ji mnogo škodovali na mednarodnem ugledu ter dosegli poslabšanje prijateljskih odnosov do Jugoslavije. Slovenci na Koroškem so spričo teh dejstev bili prisiljeni poklicati na pomoč mednarodne forume. Spričo teh dejstev, je dejal Hanzi Ogris — je zahteva po prepovedi hujšakaških organizacij tudi razumljiva.

Glede referendumu o izvršitvi člena 7 je Ogris vprašal, kdo jamči, da se jutri — ne ravno glede manjšinske zaščite — napravi kak drug referendum, morda o trajni nevtralnosti, o prepovedi Ausschußa itd. O študiju ureditve manjšinskega vprašanja v

BLATO PRI PLIBERKU

(Vas je postala večja)

Sporočamo, da se je naša vas povečala po zadnji svetovni vojni skoraj za 100 odstotkov. Prej smo imeli 27 hiš, sedaj jih smo pa že 48. In še vedno se zraven gradijo nove hiše. So v glavnem domačini, ki so dobili od staršev gradbeno zemljo in si zgradili svoje domove. Vsi ti ljudje živijo od trgovine, zato je postala potreba po trgovini na vasi. Skjasov sin Rudej je to izrazil in se poročil s trgovko Roziko. Zgradila sta si trgovsko hišo in odprla trgovino ADEG. Rudej je mizar, ki dela dozdaj pri očetu mojstru Skjasu, misli pa začetni na svojo roko in si je že postavil zadaj za trgovino lepo moderno mizarstvo delavnico.

Štefanovo gospodarsko poslopje in gostilniške prostore je kupil od Metnitza najemnik Ladislav Scheriau (Žerjav). Uredil si je tam moderno gostišče s diskoteko. To zelo privlačuje mladino iz vse Podlune in je vsako noč vse polno avtomobilov pred gostiščem. Gostilničar namerava napraviti še ogrevani plavalni bazen in sauno. Žel bo tudi s tujskimi sobami.

Nove hiše in obrati potrebujejo vedno več vode. Saj mora imeti vsaka hiša, ja, vsaka tujska soba kopalnico in WC. V blaškem Libiču pa so le majhni vrelci pitne vode. Zato je na Blatu bilo dosedaj sedem vodovodov, ki pa so v času suše dajali le za silo vode. Pred par leti pa so v Pongračevem lesu v Spodnjem Blatu našli močan vrelc, ki da na sekundo čez pol litra vode. Ta vrelc so letos spodnji Blačani zajeli in ga napeljali v bazen, ki bo hranil 80 tisoč litrov vode. Zgrajen je dovolj visoko v hribu, da bo imela vada močan pritisk. Speljali jo bodo do vasi po 100 milimetrovskih plastičnih ceveh. Delajo vaščani vse v lastni režiji in se na delo zelo zastopijo, saj so sami samouki strokovnjaki. Pohvaliti je treba njih složnost in uvidnost in to tembolj, če se spomnimo nazaj na njih prednike, ki zaradi razprtije nikoli niso mogli do česa skupnega priti. Ti pa bodo imeli kmalu dovolj vode in še rezerve za nadaljnje novogradnje. Predvideni so tudi gasilski hidranti, katere bo kupila občina. Drugače pa delajo brez subvencije.

Gornja vas se bo pa najbrž morala priključiti na bistrski vodovod, ki je dosegljiv na 1.500 m oddaljeni Letini. Drugo leto bomo z Bistrico združeni v skupno občino in bo lažje šlo.

BLATO PRI PLIBERKU

(Letina)

Z letino nismo nič prav zadovoljni. Jara pšenica je bila drobna kot kumina, slabši kot lani sta bila tudi ječmen in oves. Saj ni čuda, ko so plohe in naliivi dol sprali vsa umetna gnojila v šoder. Nekateri so po dvakrat gnojili z dušikom, pa še ni nič izdalo. Naše upanje je ostala še koruza, a zdaj ob žetvi se je izkazalo, da je le-te tudi dosti manj kot drugokrat. Krompir bi morda še dal pridelek, a smo ga le malo sadili, ker ga je hudo pobirat z roko. Sadja ni bilo nič. Cvetje so po vrhah dreves pogrizli spomladi

drugih državah je dejal Hanzi Ogris, da bi le-to vsako rešitev položilo na dolgo klop.

Na koncu je omenil še hvalevredno zadržanje Slovencev v zadnjih dneh ter zaključil z retorično željo, naj bi se našla v tej zadevi kljub vsemu še skupna pot.

Ta govor Hanzija Ogrisa lahko smatramo za doslej najboljšega, ki ga je imel v deželnem zboru. V okviru strankine discipline je mogel razmeroma zelo konkretno orisati sedanjo situacijo. Z pretehtanimi besedami se

Umrli dipl. inž. Nace Nachbar

Nagrobni govor Mirka Kumra (v nemščini in slovenščini) v Vrbi ob Vrbskem jezeru

Kot podžupan rojstne občine pokojnega in kot predstavnik Južnokoroških kmetov, mi je dana žalostna naloga, da se ob odprtem grobu poslovim od našega dipl. inž. Naceta Nachbarja.

Rodil se je v številni kmečki družini v Vidri vasi pri Pliberku. V družini ni bilo bogastva, pač pa mu je narava podarila inteligenco in pridnost do učenja. Po ljudski šoli so ga poslali njegovi starši v srednjo šolo, čeprav je bil njih gospodarski položaj težak. V tistih časih je divjala strašna druga svetovna vojna, ki je napravila predčasno konec študiju pokojnega Naceta: moral je v nemško vojsko. Bojeval se je na francoski fronti; tam je prišel tudi v ameriško ujetništvo, po vojni je bil izpuščen. Takrat so njemu in staršem manjkala denarna sredstva za visokošolski študij. Šele, ko je dobil štipendijo, se je posvetil študiju agrarnih znanosti v sosednji Sloveniji ter ga dokončal z diplomom. Pozneje se je vrnil nazaj na Koroško in postal učitelj na slovenski kmetijski šoli v Podravljah.

Da bi mogel z znanjem rojakom in kmečkemu stanu še bolj pomagati, je odšel na novo službeno mesto kot gospodarski svetovalec pri okrajni kmečki zbornici v Beljaku. Zbornica je bila z njim zelo zadovoljna, zato je zanjo izguba dobrega kmečkega strokovnjaka še bolj boleča.

Za rajnim žalujejo tudi njegovi slovenski rojaki, katerim je pomagal z besedo in de-

rjavi hrošči, kar je ostalo še na spodnjih vejah, je pa tako skremženo in drobno, da ne bo vredno preše zmočit. Tako ne bo ne mošta ne žganja in nič jabolk v shrambi.

Edino česar je dovolj, je krma za živino. Dobili smo lepo seno in tudi otavo. Pa še tretja košnja, ki smo jo primešali koruzi v silo, je bila lepa in bi jo bilo škoda popasti. Tako bodo pač samo dohodki iz goveje-ga hleva, ki bodo nas kmete držali pokonci do druge, upajmo, boljše letine. Ali pa postranski zaslužek pri gradbeništvu. Tam se zasluži vsak dan po 300 šil. Kdor bo le utegnili, bo šel pač na delo in tako ohranil kmetijo pred zadolženjem.

PODKLOŠTER — SOVČE

Na dan Vseh vernih duš smo v velikem številu pospremili Požlepovo mater Antonijo Galautz na pokopališče sovske cerkve.

Pogrebci iz Marije na Zilji, Malošč, Št. Lenarta pri Sedmih studencih ter iz Podkloštra so izkazali Požlepovi materi zadnjo čast.

Leta 1933 je poročila Andreja Podlipnika, mladega Požlepa v Sovčah. V srečnem zakonu se jima je rodilo pet otrok, dva fanta in tri dekleta. V to družinsko srečo pa je septembra leta 1944 posegla roka nemškega Gestapa in odpeljala očeta v Dachau in od tam v druga koncentracijska taborišča, kjer je našel februarja 1945 smrt. Žena s petimi otroki je ostala sama, pomoč v tem težkem položaju pa sta ji nudila ded in babica.

Otroci so rasli in pomagali opravljati hišo in gospodarstvo. Hčerki sta se na vasi poročili na kmetije, sin Lojzek, kateremu je bil namenjen dom, se je leta 1957 z motorjem smrtno ponesrečil in doma sta ostala Anderč in Marica.

Leta 1951 se je drugič poročila s Honzom Galautzom, da bi dobila pomočnika za gospodarstvo, leta 1965 je drugega moža vzela smrt.

V noči od 30. na 31. oktober je tudi Požlepovi materi nenadno poteklo zemeljsko življenje in tako so ji bile odvzete vse skrbi in vse muke življenja.

je dotaknil marsikaterega vročega železa, tako tudi prepovedi hujšakaških organizacij. Da so svobodnjaki slišali že več kot je H. Ogris povedal („zahteva po prepovedi je razumljiva“), je pikantni detalj ob robu, ki pa tudi prikaže meje ravnanja slovenskega socialista kot mandatarja. FPÖ pa je Ogriso namigovanje razumela preveč direktno in vprašala, ali je Ogris frakcija v frakciji. Socialistični tovariši so svojega kolega pridno branili: ni zahteval prepovedi Heimadientsta i. dr.

Ker tega nihče ne želi, nihče tudi ne reče, zato se tudi ne bo zgodilo... fs

janjem. Naj se ti, dragi tovariš, za vse, kar si dobrega storil kmečkemu stanu in svojemu narodu, še poslednjič pristrčno zahvalim!

Ker je med pogrebci tudi mnogo slovensko govorečega ljudstva, mi je dovoljeno, izreči tudi nekaj slovenskih besed.

Spoštovani žalujoči, draga žena umrlega in sorodstvo!

Rajni je bil zelo ljubeznav človek, preprost, za vsakega znanca zainteresiran. Bil je dobrega srca in je rad pomagal.

Bil je velik idealist, ljubil je svoj poklic, kmečki stan in tudi svoj narod. Prav zaradi tega ni imel vedno lahko stališče, vendar je vse vdano prenašal, da bi mogel svojim čim več pomagati.

Bila sva slučajno skupaj v bolnici. Že težko bolan, se je še brigal za pomoč onim, ki so ga prosili za nasvet.

Pogreb dipl. inž. Naceta Nachbarja je bil 31. oktobra v Vrbi. Pogrebne svečanosti je opravil župnik Ciril Demšar z Dvora, kjer je imel rajni svojo hišo. Ob grobu so se od nje-ga poslovili: načelnik kmet. zbornice v Beljaku, v imenu slovenskih kmetov in njihove organizacije pa Mirko Kumer. Na pogreb je prišel tudi njegov sošolec, ki je hkrati zastopal tudi agronomsko fakulteto iz Ljubljane; le-ta se je poslovil od rajnega z govorom. Na pogrebu je bilo mnogo Podjunčanov in tudi gornjerožanskih kmetov, katerim je bil gospodarski svetovalec.

Naj v domači zemlji počiva v miru!

Pogrebne obrede je opravil podkloštrski župnik g. Jobst in cerkveni pevci pod vodstvom dirigenta Hermana Fritza so pokojni na domu, v cerkvi in ob odprtem grobu lepo zapeli.

Velika nevšečnost pa je nastala zaradi skromne želje brata pokojne, ki je pred pogrebom izrazil g. župniku željo, da bi vsaj pri pogrebu molil en slovenski očenaš. Bilo je na stotine slovenskih pogrebcev in povsem nerazumljivo je, da je g. župnik to skromno željo odklonil, češ to lahko zahtevate v Št. Lenartu ali pa v Št. Jakobu, tukaj pa se slovensko ne bo molilo, lahko pa sami tiho slovensko molite. Tukaj bi slovenska molitev izzvala rabuko.

Za krsto so žene v sprevedu slovensko molile in ni bilo rabuke.

V cerkvi so po maši zapele ženske slovenske Marijine pesmi. Na to je g. župnik tako reagiral: „Sie haben meine Weisungen, die ich vor dem Begräbnis gegeben habe, nicht befolgt, das war sicherlich nicht im Sinne der Verstorbenen.“ Rajna pa je par tednov pred smrtjo to željo izrecno izrazila.

Zadržanje g. župnika ne moremo odobravati, ker je vzbudilo veliko nejevoljo med pogrebci in tudi nikakor ne odgovarja nedavni sinodi krške škofije.

IZLET NA KOMNICO

Slovensko planinsko društvo v Celovcu vabi člane in prijatelje na izlet na 1739 metrov visoko Komnico nad planino Borovšičico.

Odhod v nedeljo, 12. novembra, ob 7. uri zjutraj od „Koče nad Arihovo pečjo“. Koča bo odprta od sobote popoldne do nedelje zvečer, tako da planinci lahko prenočijo tudi v koči. Na Komnico se bomo povzpeli po navadni poti in pa po „bližnjici“ preko severnega pobočja.

Razgled s Komnice je čudovit, zlasti sedaj v jeseni. Pridite in uživajte ga!

S planinskimi pozdravi!

Odbor

Brdnikov oče na Komelnu 80-letnik

Staranje na sebi sicer ni zasluga, a če kdo izmed sosedov ali iz okolice le doseže kak lep življenjski jubilej, nehote radi prelistamo njegovo življenjsko knjigo in se veselimo, če najdemo v njej pohvalne in vzgledne primere.

Tako je tudi pred kratkim Brdnikov oče, še razmeroma zdrav in pri dobri volji, praznoval svoj osemdesetletni rojstni dan. Ko smo v radiu čuli hvaležne čestitke domačih, smo tudi mi z globokim spoštovanjem prelistali njegovo življenjsko knjigo. Trdi so ti stavki, kot bi bili vklesani v kamen; trdo, skromno življenje gorskega kmeta. Vsak kos kruha je moral odkupiti hriboviti zemlji s potom svojega obraza. Četudi na razmeroma mali kmetiji, je bilo pri hiši zmeraj vsega dovolj, kar potrebuje nerazvajeni kmečki človek. Težko ga je prizadela tragična smrt sina Jozeja in še žene. Vendar vdan v božjo voljo ni klonil in se zopet vzravnaval. Rad je pomagal soseki, kadar je šlo za njeno blaginjo.

Za njegov praznik je bil deležen prisrčnih čestitk. Celo gospod župan Kristan ga je počastil, gospod podžupan Kumer pa se mu je zahvalil za vse, kar je dobrega storil kot Slovenec.

V soboto, na praznik sv. Martina, pa bo obhajal ta naš starosta svoj god. Tudi k temu lepemu dnevu mu želimo kolikor mogoče obilo sreče in vsega lepega in dobrega. Še na mnoga srečna leta!

S SEJE DEŽELNEGA ZBORA:

Število občinskih odbornikov se bo povečalo

Celovec (W). V torek je obravnaval koroški deželni zbor dve bistveni materiji.

Namestnik deželnega glavarja Erich Suchanek je predstavil koroškim deželnim poslancem proračun za leto 1973. Predsednik deželnega zbora je dodelil nato osnutek, o katerem bomo v naslednjih tednih še poročali, posebnemu finančnemu odseku.

Druga zelo važna točka tiskovnega zasedanja pa je bil sklep zakona, s katerim so spremenili do sedaj veljavni Obči občinski zakonik (Allgemeine Gemeindeordnung — AGO). S spremembo občinske strukture so postale občine v bistvu večje. Zato se bo od naslednjih občinskih volitev naprej povečalo po naših občinah število občinskih odbornikov.

Občinski odbor bo štel v občinah:

do 1000 prebivalcev	11 članov
do 2000 prebivalcev	15 članov
do 3000 prebivalcev	19 članov
do 6000 prebivalcev	23 članov
do 10000 prebivalcev	27 članov
do 20000 prebivalcev	31 članov

v občinah čez 20.000 prebivalcev pa 35 članov.

Prav tako se bo povečalo število članov občinskega predstojništva. V občinah z 11 odborniki, bodo v predstojništvu trije člani: župan in dva podžupana. V občinah s 15 odborniki bodo v predstojništvu 4 odborniki in tako se stopnjuje naprej do številke 9 pri 35 občinskih svetnikih.

Na novo so uredili tudi vprašanje odškodnin, ki jih dobivajo občinski mandatarji, prav tako pa so spremenili celovški in beljaški mestni statut.

Doppelte Moral - offiziell!

(Nadaljevanje z 2. strani)

anderer heimattreuer Verbände denken und handeln letztlich im antispirituellen, im antichristlichen und daher essentiell im human inadegaten Raum. Daran ändern auch Erwägungen über deutsche Überlegenheit auf noch so vielen Gebieten und auf windischer Seite auch der fanatischste Bruderkrieg und die sublimierteste Prostitution nichts.

Das Postulat im Staatsvertrag, wonach Organisationen gegen die Rechte der Minderheiten verboten sind, ist nicht nur positives internationales Recht, sondern auch fundamental menschliches Naturgesetz und ein allgemein sittlicher Imperativ. Österreich kann dem Laufe der Ereignisse nur dann eine andere Richtung geben als bisher, wenn das Staatsvolk seinen Bewußtseinszustand ändert und damit seine Vorstellungsweisen und daraus folgenden Handlungen nach geistigen und sittlichen Normen überprüft. Letztlich zählte in der Menschheitsgeschichte nur der sittlich denkende und moralisch handelnde Mensch und Staat jedweden Fortschritt. Zerfall und Untergang war immer das Werk anderer Menschen und Staaten. Die Alternativen bleiben sicher auch in aller Zukunft dieselben.

Dr. Maria Rebering

Avstrijsko nogometno prvenstvo

V 12. kolu avstrijskega nogometnega prvenstva je Admira/Wacker še zmerom na prvem mestu nacionalne lige. To mesto si je utrdila zadnjo soboto, ko je doma premagala lanskoletnega prvaka SW Innsbruck z 2:0 (2:0). Prvak Innsbruck je moral pred 10 tisoč gledalci položiti orožje odlično razpoloženim igralcem Admiru. LASK, ki ima samo točko manj kot Admira, je v Železnem pripravil tamošnjemu nacionalnemu klubu grenko presenečenje, saj ga je odpravil kar s 3:0, in se nevarno približal Admiru. Z istim rezultatom 3:0 se je odrezal linški VÖEST v igri s Sportklubom. Ostali klubi so že precej odmaknjeni od prvih treh, saj ima 4. na lestvici, in to je Rapid, šele 14 točk, ki je to soboto izgubil v Salzburgu proti salzburški Avstriji z 2:0, isto število točk (14) ima sedaj tudi salzburška Avstrija, ki polagoma napreduje navzgor. Dunajska Avstrija je z visoko zmago 5:1 proti Wiener Neustadtu prehitela innsbruškega Wackra. Uspešna sta bila tudi graška kluba, ki sta oba zmagala, tako je GAK v Bregenzu spravil v žep dve točki: GAK — Bregenz 2:0, Sturm pa je porazil Vienno z 1:0.

Avstrija iz Celovca je tudi to nedeljo zmagala proti močnemu Donawitzu, ter tako pokazala svojo vizitko, da hoče ostati tudi v prihodnje v nacionalni ligi.

AVSTRIJA CELOVEC — DONAWITZ 4:1 (1:0)

Razburljive scene so se pred 5000 gledalci odigravale v nedeljo na celovškem stadionu v tekmi Avstrija Celovec in štajerskim klubom Donawitzem. Celovčani so igrali odlično kot v svojih najboljših časih, Štajerci pa so s svojo surovo igro poskušali doseči uspeh, a jim ni uspelo več kot zabiti Celovčanom samo en gol. Seveda so se ob taki igri revanžirali tudi celovski igralci; sodnik je moral pokazati šestim igralcem rumeno

Brundagea skrbi usoda olimpiade

Avery Brundage, bivši predsednik mednarodnega olimpijskega odbora, je še vedno v skrbeh za usodo olimpijskih iger. V pismu nekemu voditelju kolumbijskega športa, Edgarju A. Seniorju, je izrazil bojazen, da so bodoče olimpijske igre v nevarnosti. Brundage je zapisal med drugim: „Moram priznati, kajti tako mi narekujejo moje izkušnje in vest, da bodo olimpijske igre tem bolj podvržene vplivu trgovine, politike ter temnih interesov (in, da bi bila mera polna, tudi zločinskih dejanj), čim večji bo njihov odmev v svetu. Treba se bo boriti, da bi olimpijska tekmovalna ostala čista v svojem bistvu in obdana s poštenjem.“

O členu 26. olimpijske listine, ki obravnava amaterstvo, je Brundage zapisal, da bi moral biti stvarnejši ter bi ga treba uveljavljati nepristransko in brez popuščanja. Nekaj tega naj bi bili sklenili že v Münchnu, vendar je pred zadovoljivo rešitvijo tega vprašanja še dolga pot.

Vse kaže, da Brundage svojega protiprofesionalnega olimpijskega meča, s katerim je tako krepko vihtel, dokler je bil „na vladi“, še ne namerava odložiti, čeprav je že v „olimpijskem poklju“.

karto. Potem ko je sodnik Krautheim prisodil že drugo enajstmetrovko za Celovec, je na igrišču priteknel trener Donawitz, Gerdi Springer (sam Celovčan in nekdanji trener celovških vijoličastih) in glasno protestiral proti sodnikovi odločitvi. Zmešnjavo je povzročil v 63. minuti še Binder (Donawitz), ki ga je sodnik izključil, potem ko je grobo zrušil Jagodica (Avstrija).

Avstrija Celovec je tokrat v celoti pokazala sijajno igro, kar priča tudi visoki rezultat štirih golov in samo enega dobljenega. Zlasti se je v igri izkazal najboljši strelac Celovčanov Emmerich, ki je tokrat sam zabil kar tri gole, četrtega pa je dal Widmann.

V 12. kolu je obiskalo nogometna igrišča 42.000 gledalcev (povprečno po 5200). Lestvi-

Končno so igralci celovške Avstrije le pokazali domačim gledalcem, da znajo še igrati dober nogomet. Pozabljene so žaljive besede, ki so jih morali slišati igralci in trener vijoličastih po nedavnem nepotrebnem porazu z dunajskim Sportklubom (0:1). Avstrija se je z zmago proti Donawitzu ustalila v sredini lestvice nacionalne lige, in upa, da bo le-to obdržala do konca prvenstva; možen je celo še boljši položaj. Neumno bi bilo tarnati za izgubljenimi točkami, sedaj je važno, da celovski nogometaši ohranijo pridobljeno nogometno tehniko. Na sliki: Celovškega igralca Emmericha (v sredini) sta dva štajerska nogometaša grobo vzela v klešče.

JUGOSLOVANSKO NOGOMETNO PRVENSTVO

Ljubljanska Olimpija, kot je znano, igra v prvi zvezni ligi z menjajočimi uspehi. Tako je pred dvajsetimi dnevi v Sarajevu premagala lanskega državnega prvaka Željeznica nepričakovano z 1:0, in pripravila s tem pravo senzacijo. Pred 12 dnevi pa je doma izgubila s Spartakom iz Subotice z 0:2. To je bil že tretji Olimpijin poraz na domačem igrišču. To nedeljo pa je Olimpija le razveselila svoje prijatelje in dosegla gladko zmago, ki pa bi bila lahko z več športne sreče tudi bolj prepričljiva. Ljubljanci imajo sedaj 11 točk in so na 12. mestu; za njimi je še šest klubov.

HOKEJ

KAC — Riesersee 5:4 (1:0, 2:2, 2:2)

Avstrijski hokejski prvak KAC je v prvi tekmi za alpski pokal v celovski mestni hali zaslužen premagal nemško zvezno moštvo (trenutno na petem mestu) SC Riesersee z rezultatom 5:4. V igri je KAC pokazal dobro igro, vendar je malo verjetno, da se bo celovško moštvo kvalificiralo naprej, kajti na tujem terenu bo šlo težje.

KAC bo igral proti Kitajski

19. novembra bo v Celovcu gostovala kitajska hokejska reprezentanca, ki bo v Avstriji odigrala več tekem. Denarni pogoji so za avstrijskega prvaka ugodni.

Zmaga in poraz avstrijskega prvaka KAC

V torek, 31. oktobra, je avstrijski prvak v hokeju na ledu KAC na Dunaju premagal WAT Stadlau s 5:3 (0:1, 1:3, 2:1). Puschnig in Rus Ciplakov sta bila najboljša igralca na terenu in sta imela vse niti v rokah.

Par dni kasneje pa je prišlo, verjetno so bili celovski hokejisti preoholi, iztreznjenji, ko so v soboto izgubili, in to celo na domačem igrišču v celovski Mestni hali proti Feldkirchu s 4:5 (2:2, 1:1, 1:2). To je bila prava prha za Celovčane in senzacija v zvezni hokejski ligi. Po zadnjih rezultatih so prišli Predarlčani iz Feldkircha kot gotovi premaganci v Celovec. Sobotna tekma pa je pokazala, da hokejistov iz Feldkircha le ni podcenjevati, kajti čim bolj je šla igra proti koncu, tem bolje so igrali, medtem ko so Celovčani popolnoma odpovedali in tako je moralo priti do poraza.

2500 gledalcev kratkomalo ni moglo razumeti, zakaj tokrat njihovim ljubljencem nič ne uspeva, izostala je celo ofenziva v tretji tretjini. So pač nasprotnika podcenjevali. Celovski hokejisti so tokrat igrali prepočasno; tudi tehnično mladi igralci še niso zreli za prvenstveno tekmovanje v zvezni ligi.

Mnenja po igri:

Trener Gluhov: „Težko je reči, če je možno igrati še slabše. Spoštovati moraš vsakega nasprotnika, kajti tudi tam igrajo možje, ne pa punce.“

Walter König: „Nasprotnika smo podcenjevali, in to se nam je strahovito maščevalo.“

Trener Ladislav Steinbeck (Feldkirch): Razočunali smo, da nas bodo Celovčani pač podcenjevali. Vsi moji igralci so se držali navodil, ki sem jim jih dal pred tekmo. Doslje smo imeli malo sreče, tokrat je bila na naši strani.

Ostali hokejski rezultati:

IEV — ATSE Gradec 6:6 (2:2, 0:2, 4:4)
Kitzbühel — WAT Stadlau 2:4 (1:1, 0:2, 1:1)
WEV — HC Salzburg 10:4 (6:1, 0:0, 4:3)

Hokejska lestvica zvezne lige: 1. ATSE Gradec (12 točk), 2. KAC (9 točk), 3. IEV (9 točk); KAC je drugi zato, ker ima boljšo razliko v golih (40:20, IEV pa 40:30) itd.

NEPOZNAN

U nekem newyorškem hotelu je španski slikar Salvador Dali naletel na skupino novinarjev in fotoreporterjev:

»Kaj pomeni vse to? Tu sem inkognito in nočem nobenega vznemirjanja,« se je razburil slavni slikar.

»Toda oprostite, kdo pa ste vi,« ga je vprašal eden izmed njih. Čudaški Dali je skoraj padel v nezavest. Niso čakali nanj, temveč na neko Nino Plant, ki je vmešana v afero o spominih Howarda Hughesa.

Zadnja pravda

Spisal J. S. Baar, iz češčine prevedel V. Hybášek 26

Poleg veselih raste v hodskih vaseh tudi žalostna cvetlica; kakor divja trta se ovija vrto, dvorcev in kočic in se imenuje — domača obrt. Bleščeče in lepo je to ime, toda v dobri češčini pomeni žalostno besedico — revščina. Iz revnega sveta, iz jalove, skalnate zemlje raste ta cvetlica, in čim revnejši je kraj, tem bujnejše raste, tem bolj prijajo tla — domači obrti. Drugod po hribih izdelujejo igrače, brusijo drage kamne, pihajo bisere, delajo mrežice iz las, tko platno; kaj pa pri nas? Dolgo so se branili bleščeče bede domače obrti, gozd je živil male ljudi ne samo poleti, marveč tudi pozimi. Toda tisto leto jih ni.

Jesti hoče vsak, boljši je majhen zaslužek kakor nič; revščina prihaja in seje seme domače obrti. Kakor povod drugod, dela tudi tu obrt za bogatine, za druge, za tuji. Tako klekljajo tudi pri nas fine čipke, katerih ne nosijo sami, lepijo škatljice za sladkarije, da se drugi z njimi sladkajo, delajo biserne gube, katerih si ne prišijejo.

Greš po Hodskem in zagledaš, kako vpregajo komaj dve leti stare junčke v voz, jih učijo voziti, in srce te zaboli. Toda ne zaboli javnosti, kadar čuje, da celo šestletni otroci sede pri mizici doma in ne v šoli in lepijo „škatljice“! „Morajo se vaditi, ne smejo zastonj jesti,“ se opravičujejo starši. In ravno to je najstrašnejše prekletstvo do-

mače obrti, da z gmotno revščino koraka skupno tudi navarna beda. Suha, pa kruta zima je pognala družino v najmanjšo sobo, ki se lažje ogreje. Pod nizkim stropom na rjavi žici visi nad mizo doslej neznana stvar — petrolejka. Smolnica, s katero so sicer svetili, je dišala, svetilka smrdi. Zato pa je njena luč mirna in jasna; petrolej za svetilko je seveda drag, a za smolnice mora biti les, ki se gladko cepi, smolnat in raven. Tak les pa morejo porabiti za druge namene. „Zbodi ali ureži“ — bolečina je ista. Krog mize se je stisnila družina, morda sta se celo dve, da se po nepotrebnem ne zapravlja gorkota in luč. Moški izrezujejo kuhalnice in žvrklje, vežejo metle, stržejo toporišča, grablje, vile, cokle, z železnim in lesenim kladivom izbijajo majhna dna za škatljice in po vzorcu strižejo kakor papir lesene, tanke trske za stranice škatelj in škatljic. Na mizi stoji lonec mehkega, svežega sira, kateremu so primešali krompirja in apna. Krog lonca so žene in otroci; lonec ne stoji tam, da bi si z njim morda namazali griljaj trdega kruha, pač pa da lepijo z njim škatljice, da mažejo z njim dna in stranice. Z malimi svorami stiskajo pokrovice in dna škatljic, preden se sir posuši, in potem barvajo škatljice rdeče in modro...

Taka soba je obenem tudi kuhinja. Tu kuhajo preprosto, revno hodsko hrano: mlince, krompirjeve žgance, sok, krompir v oblicah in prežganko. Tukaj tudi spi družina, zdravi in bolni, mali in odrasli. Ded je bolan, petrolejev dim mu lega na nevajena pljuča, kašelj ga stresa, rad bi se pogovoril, pa ni časa; žagica škriplje venomer, oblič žvižga, stružnica ropotá, udarci sekire in beta doné, da se vrata in okenca tresejo in žvenketajo. Šele pozno v noč potihne ropot, ded začne kašljati in zdelani, utrujeni,

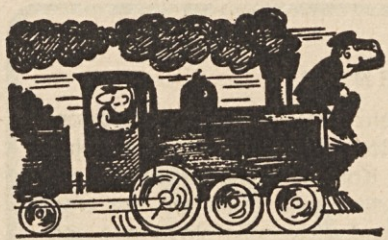
čmerni sin ali hči toži: „Moj Bog, to je križ! Še ponoči ni ma človek miru, da bi se odpočil.“ Starega očeta bolijo krute besede, duši kašelj in solze, kliče smrt in le revščina se zadovoljno krohota... Jutro vstane, šola kliče otroke. A šola krade zaslužek, zato jo je treba goljufati, kjer je le mogoče. Starši rajši celo kazni odsede, samo da ne „lenarijo“ otroci v šoli. Domača obrt dela s preprostim orodjem in na roko, pa vendar mora biti kos tovarniškemu tekmovanju, ki je preskrbljeno s parno silo in dobrimi stroji. To je pa le mogoče, če je surovo blago zastonj. Zato ljudje kradejo. Les kradejo v graščinskem gozdu, celi oddelki se junaško odpravljajo na debela in šture; orožniki, gozdarji in lovci so poostri nadzorstvo; pride do sporov, hišnih preiskav, slednjič do tožb, glob in kazni.

Gnojna greda bede plodi in rodi zločin...

Lahko je kmetom. Kad zelja imajo v kleti, krompirja polno, prašička so zaklali, kravice molzejo; revščina ne zna k njim. Vsem gospodarjem je dobro, samo bratoma Poraziloma teče voda v glavo. Da, huje je njima kakor bajtarjem, pa kaj pravim bajtarjem, huje kakor gostačem. Móra leži na njih posestvih in jima pije kri. Nenasitno grlo odpira in požre vse, kar pridelata s težkim trudom. Sodišče je ta móra. Par dvoletnih voličev sta prodala, da bo za davke, toda denar je požrla pravda in davki z dokladami so ostali neplačani. V jeseni so šli v mesto na semenje. Najboljšega žita so namerili v vreče, doma so pustili in v mlin so nosili skoraj sam opremek; zato je Porazilov kruh reven, črn in pust kakor ovenel. V kleti se krči kupček krompirja, vse drugo so odpeljali v mesto, da bi mogli poplačati dolgove pri trgovcu, račune pri kovaču, čevljarju in krojaču. In vendar niso plačali ničesar, denar je požrla

Z levico pod nosom

Železnica! To je bila novica za mnoge vasi in za mnoge ljudi. Novost prve vrste, saj so poprej poznali samo konje in vozove. Kaj bi se potem čudili, da je hotel vsakdo poizkusiti, kako se človek pelje z „lukmatijo“. Stekla je železnica končno tudi v Belo krajino. Ko je bila prva vožnja, so se gostje peljali zastonj. O tem je slišal tudi neki kmet v zakotni vasi pod Gorjanci. Stopil je v sošednjo vas, kjer je bilo županstvo, in v gostilni srečal župana. Pozdravil ga je, mu plačal kozarec cvička in mu povedal, da je slišal, da se prvič lahko z „lukmatijo“ pelješ zastonj v Ljubljano.

„Kaj je treba narediti?“ je vprašal župana. Župan je pomežiknil in rekel: „O, nič lažjega kot to!“ „V Kandijo pojdi, kjer je postaja. Tam pri blagajni zahtevaš listek za vožnjo v Ljubljano. A, da te spoznajo, potegni z levico pod nosom proti desnici. Boš videl, da bo vse v redu.“

Kmetič si je mislil, da mu tak poizkus ne more škodovati, in je pritrdil. Župan, ki je videl, da je „riba“ ugriznila, je pa koj stopil k sosednji mizi, kjer je sedel kandijski postajenačelnik. Razložil mu je vso zadevo ter zagotovil, da mu bo vse plačal, kar bo treba, da se bo mož lahko peljal zastonj v Ljubljano.

Možiček je res drugi dan prišel, napravil pred blagajnikom dogovorjeno znamenje. Vprašanje, koliko stane karta, mu je bla-

gajnik odgovoril, da nič, češ da je že vse v redu.

Pripeljal je vlak in možakar se je odpeljal v Ljubljano. Veselo je zabil zadnji krajcar v mestu in zvečer stopil na kolodvor. Napravil je pred blagajnikom znano kretnjo, ta pa ni razumel in ni hotel dati vozovnice brez denarja. Čim bolj je uradnik vztrajal pri svo-

jem, tem bolj je oni ponavljal ono kretnjo pod nosom. Uradniku se je nazadnje poblskalo, da z možem nekaj ni v redu. Poklical je policaja in moža so kmalu odpeljali na opazovalni oddelek. Po treh dneh so ugotovili, da možu nič ne manjka; nazadnje so ga z uradnim spremstvom poslali na državne stroške nazaj domov.

Ko je mož s spremstvom stopil v občinsko hišo, je zagledal za mizo župana. Ta je debelo pogledal, mož pa je hotel kar čez mizo skočiti vanj. Toda župan ni izgubil pri-sebnosti. Kmet mu je moral vse natanko povedati, kako in kaj.

„A tako,“ se je nasmejal župan. „Seveda, seveda! Moral bi bil za nazaj grede potegniti z desnico proti levici. Saj je bilo vendar za nazaj!“ — — —

Prvič „kuharica“

Mama je odšla v službo že zgodaj zjutraj. A še preden se je poslovila od toplega doma, mi je naročila, kaj naj skuham za kosilo.

Zaspalo sem si mela oči in sploh se mi je ni ljubilo poslušati. Podzavestno sem odgovorjela: »Bom, bom.«

Ko sem ustala, sploh nisem vedela, kaj mi je naročila. A s tem si tedaj nisem belila glave. Hitro sem se uredila in odhitela v šolo.

Po šestih urah pouka sem se vrnila domov. Odložila sem torbo in šele takrat sem se spomnila na kuhanje. Čeprav sem še tako napenjala možgane, se maminih naročil nisem mogla spomniti.

»Le kaj je nisem poslušala?« sem skesano dejala. Sklenila sem, da bom tokrat kuhala po svoji zamisli. Brž sem se odpravila v shrambo na raziskovanje.

Vse police sem že premetala, a nič užitnega nisem našla. Slednjič sem se odločila za juho. Na štedilnik sem pristavila še krompir. V urel krop sem stresla pet žlic dodatka maggijskega. Zakuhalo sem tudi testenine. Ko je bila ta čudna juha skuhana, sem jo pokusila. Kar jezik me je zapregel, tako je bila slana. Brž sem jo porinila v pečico. V hladilniku sem našla še kos lepega govejega mesa.

»To je pa treba speči,« sem naglo pomislila. Da pa je to meso za juho, mi seveda ni prišlo na um. Raje sem ga osolila, dodala peteršilj in korenje ter dala vse skupaj v posodo. Olja sem prilila toliko, da je meso kar plavalo v njem. Ker sem želela, da bi bilo meso čimprej pečeno, sem štedilnik naravnala na najvišjo grelno stopnjo.

Še kompot sem pripravila, nato pa vzela v roke neko knjigo. Ker me je povest izredno zanimala, dolgo časa nisem opazila zasoparjene kuhinje in tudi ožganega mesa nisem zavonjala. Šele, ko je bilo ozračje v kuhinji res nezno, sem odložila knjigo. Ob pogledu na črno gnoto, ki naj bi se imenovala meso, bi me skoraj zadela kap. In prav v tem trenutku je na vratih pozvonilo. Kolena so mi klecnila, ko sem se bližala vratom.

»No, si skuhala kosilo?« me je pozdravila mama.

»Jaz sem tako lačen,« je zavzdihnil bratec Primož.

»Jaz... Ne vem,« sem jecljala.

»Kar na mizo s kosilom!« je dodal oče. Sedaj sem bila še v hujši kaši. Nisem zna-la povedati staršem, kaj se mi je pripetilo. A to ni bilo potrebno. Mama je kar ostrme-la, ko je stopila v kuhinjo. Od vsega je bil užiten le kompot. Krompir se je razkuhal. Vsi trije so me prav pošteno okregali.

»Le kaj ne poslušaj!« je jezno dejala mama. Za kazen sem morala pojesti krožnik »odlične« juhe.

VIDA

MAČKA

Mož in žena sta imela mačko. Mačka je bila zelo lepa, le nekaj ji je manjkalo: ni imela imena.

Nekega dne sta se mož in žena takole pogovarjala:

Mož: »Pridi, žena, da bova izbrala najini mački ime. Črna je in bela, kakor je črn in bel oblak na nebu, naj bo mački ime — Oblak!«

Žena: »Da, oblaki so močni. Toda veter goni oblake. Veter je torej še močnejši ko oblaki. Imenujmo mačko raje Veter!«

Mož: »Da, veter je močan, toda planine vetru kljubujejo in ga zaustavijo. Planine so močnejše od vetra. Naj se zato naša mačka imenuje Planina.«

Žena: »Da, tudi planina je močnejša. Toda miš, mala miš gloda planino in jo ruši. Miš je močnejša od planine. Naj se mačka imenuje miš!«

Mož: »Da, miš je močna, izpodjeda planino, da se ruši. Toda mačka je močnejša od miši. Ona pojé miš. Zatorej naj se naša mačka imenuje — Mačka!«

PODBLEGAŠKI:

Obisk na grobu

Če prideš kdaj na grob ti moj,
ne jemlji rute mi s seboj;
če solza le bi se utrnila,
da ruta ne bi je popila!

Na grudo nad menoj naj kane;
ti šia boš — solza vsaj ostane,
globoko v zemljo naj spolzi —
do tja, kjer mi srce trohni.

Kjer nekdanj bolečina je peknila,
tam solza tvoja bo hladila;
kar je bolečega usoda dala,
vse to mi ona zopet bo izprala.

Dva kmeta in sekira

Dva kmeta sta se odpravila v gozd. Prvi zagleda sekiro in vesel reče drugemu:

»Glej, našel sem sekiro!«

In drugi kmet reče prvemu:

»Skupaj sva odšla v gozd, zato ne smeš reči: 'Našel sem sekiro', ampak 'našla sva sekiro'.«

Prvi ne odgovori in molče gresta dalje in kmalu zaslišita za seboj topot konjskih kopit in vpitje, ki je veljalo njima:

»Alo, sekira je moja, vrnita mi jo!«

»Hudimana — pravi prvi kmet — kaj bova storila? Sekiro sva našla in drvar ne-dvomno misli, da sva jo hotela ukrasti.«

Drugi kmet pa se namrdne in reče:

»Hm, sekiro si našel ti in ni mi mar, kaj misli drvar o tatovih.«

Dva orožnika

V neki manj razviti državi hodita po cesti dva orožnika. Mimo gre Tone in šepne Jožetu:

»Jože, ali veš, zakaj hodita pri nas vedno dva orožnika skupaj?« Jože ugiba in ne vé.

Oglasi se Tone in reče: »Zato, ker zna eden pisati, drugi pa brati.«

Čuden stroj

Meščan, tovarnar, je razlagal kmetu: »Danda-našnji, ko je napredek znanosti tako velik in so za vse reči izumili stroje, ni več treba Boga. S pomočjo znanosti in strojev se lahko izvrše naj-čudovitejše stvari.«

»To tudi jaz mislim,« odvrne kmet. »Pred ne-kaj dnevi sem videl na sejmu čudovit stroj. Na eni strani so metali vanj seno, na drugi pa je teklo mleko.«

»A, vidite!« reče meščan. »Prepričan sem, da bomo videli še čudovitejše reči.«

»Da, da,« pravi kmet in svetlo pogleda tovar-narja. »Ampak onega stroja ni iznašla znanost. To je bila žival. Pravijo ji — krava.«

pravda. Pravda je v svinjaku in hoče prašička, ki so ga Porazilovi vselej klali za Božič. Pravdanju meče gospodinja v žrelo jajčca, maslo, lan, volno, perje, platno — vse; vse izgine, le pravda kipi, se debeli in postaja mogočna. Kakor krvoses leži na gospodinjstvu in ga duši. Strehe so slabe, škodlice so gnile, v skedenj in v podstrešje teče, mokrota kazi krmo. Luknje maše s slamo, ker ni denarja za tesarja, da, niti škodlic ni, ker so vse prodali, ko je odvetnik zahteval novo plačilo.

Živiljenje se je bratoma polagoma spremenilo v pek- kel. V svojih glavah sta premišljala o stroških, globah, raz-sodbah in kaznih, zato nista mogla misliti na druge skrbi! Manjkalo jima je potrebnega miru, ki ga mora imeti vsak kmetovalec, ker mora v gospodarstvu računati z zemljo, vremenom, semenom, z gnojili in oranjem. Porazilovim je skrb za gospodarstvo postranska reč. Ne menijo se, kdaj bo vrgla krava teleta, kako je krmiti, ali naj bo rezanica drobna ali debela, kako naj se napaja. — Vse to je Porazilovim deveta briga in se krvavo maščuje. Porazilova ži-vina je najslabša v celi občini in od daleč boš spoznal njihove njive med drugimi. Polne so osata, kokolja, gra-horja, predenice in ljuljke.

Zato bi pa kmalu ne našel na vseh teh njivah in trav-nikih mesta, kjer se že ni vršil ogled; da, nekatere sporne točke je obiskala komisija celo po dvakrat in trikrat. Tekom obravnave so se pojavljale nove podrobnosti, ki so zahtevale ogleda na mestu, stroške je bilo treba pokriti vnaprej ali pa so jih iztirjali z brezobzirno krutostjo z eksekucijo, in tu se je prodalo, kar je bilo pri rokah, če tudi seme za setev. Toda polje se ni dalo opehariti in tako so Porazilovi spomlad kupovali drago in slabo žito; varčevali

so, na redko so sejali in pri žetvi se jim je vse to maščevalo. Obleka se je trgala, čevlji so dobili luknje; da bi prihranili, so kupovali namesto drobnega domačega blaga v mestnih trgovinah, kar je bilo najbolj poceni, pa tudi najslabše. Ves plemeniti ponos stanu in rodu je ugasnil. Ni jih bilo sram, izposojevati si denar celo od gostačev, kakor hitro so slišali, da je ta ali oni prodal seženj drv, tele ali kozo. Šli so prosit na pösodo in kar besni so postajali, kolikor bolj se je bližal čas, ko bodo morali plačati pred-ujem ali globo. Zadovoljevali so se z desetakom, petakom, da, tudi z goldinarjem in petimi desetnicami... Ljudje so slednjič jeli bežati pred njimi, se skrivati in zatajevati. »Re-ci, da me ni doma,« je ukazal mož ženi in zbežal pod streho. »Adam gre k nam, groš čuti pri nas...«

Adam vstopi, sede, začne pogovor o tem in onem, dok-ler ne pride slednjič po ovinkih do jedra: denarja bi rad. Gostačka taji, se izgovarja, laže, da nimajo, to in ono so že plačali, a Adam se je drži ko klop in se ne gane. Samo da se ga iznebijo, mu ponudijo slednjič dvajsetico. Tudi s tem je zadovoljen, zahvali se in obeta, da bo kmalu vrnil, naj si pošljejo po mleko; zastonj ga bo dal, za uslu-go, ker ti dve desetici silno potrebuje: sela čaka iz mesta, poziv k sodniji mu bo prinesel in ne bi mu imel s čim plačati potnine. Sedaj ima. — Ali ne vedo morda, kje bi si mogel izposoditi vsaj dva desetaka, za odvetnika nam-reč, za delo in kolke? — Ne, ničesar ne vedó. — Škoda. In Adam slednjič odide. Ni druge pomoči, oglašiti se bo moral pri Roubičku, ta rad posodi, samo obresti zahteva visoke, ni zadovoljen z loncem mleka ali kosom sira. Dod-ličinega podpisa na menici noče, ker Dodla nima zapisa-ne polovice. Huje je v tem oziru Martinu, temu ne posodi

žid niti počenega groša več brez Mance, Manca se pa z vsemi štirimi brani. A če gre zares, zmaga Martin in — pa-lica, in Manca nazadnje le podpiše od solz vlažno menično tiskovino. Ko bi se Martin ne držal toliko kozarca in ne posedal vrh vsega tega po gostilnah, bi bilo Spodnjim dobro. Zaslužili bi, sama Manca bi si upala dobiti za prav-danje potrebni denar; toda Martin se je polenil in pije. Leži na postelji ali na vrtni v travi, kadi in premišljuje in dosti-krat se nenadoma dvagne in hiti tako, kakor je, četudi bos in brez suknje, v mesto k svojemu odvetniku, povedat, opozorit ga, česa se je še domislil, kaj mora še navesti v tožbi, koga še navesti za pričó. In Manca gospodari sko-raj sama, krmi živino, orje, kosi; — niti Martinek ji ne po-maga — ta hodi že v mesto v gimnazijo. Celó vojsko je imela zaradi tega, pa ni odnehala. Tudi malemu dijaku se godi slabo. V zimskih mesecih je stanoval s polovično hrano pri pisarju v Domažlicah. Plačeval je namreč samo stanovanje in kosilo, za zajtrk in večerjo pa je imel črn kruh, tako črn, da ga je bilo sram pokazati ga javno; sa-mo s pipcem si je odrezal vselej košček, dal ga v žep in ga počasi lomil. Dve uri daleč je v mesto, to pot prehoditi dvakrat na dan. Včasih se ga usmili poštni voznik, kadar se nihče ne pelje, in ga vzame na voz zastonj, toda kadar dežuje, je pošta zasledena in zaman gledajo proseči Martin-kove oči h kočijažu, ki pogleda v stran, ker se mu fant smili in mu ne more pomagati. Martinek sede utrujen v šoli v klop, odloži torbo s knjigami in že se mu zapirajo oči. Gospod profesor sprašuje latinske besede, razlaga števila, spol in sklanjatve, se jezi nad nepazljivim dijakom Porazilom, hud je tudi na brezčutne starše, a srce mu ne da, da bi mu zapisal dvojko. (Dalje prihodnjic)

tedenski program

RADIO CELOVEC

NEDELJA, 12. 11.: 7.10 Duhovni nagovor — Po vaši želji — PONEDELJEK, 13. 11.: 13.45 Informacije — Literarni studio (Lev Detela: Tržaška pesnica Irena Žerjeli) — TOREK, 14. 11.: 9.30 Za vsakega nekaj — 13.45 Informacije — Šport od tu in tam — Otroci, poslušajte! — SREDA, 15. 11.: 13.45 Informacije — Stavbni in umetnostni spomeniki v Pliberku — Za našo knjižno polico — ČETRTEK, 16. 11.: 13.45 Informacije — Žena, družina, dom — PETEK, 17. 11.: 13.45 Informacije — Prof. Ciril Cvetko: Razvoj slovenske glasbe (Najstarejši glasbeni spomeniki) — SOBOTA, 18. 11.: 9.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

AVSTRIJSKA TELEVIZIJA

SOBOTA, 11. novembra: 15.00 Domači koncert — 15.55 Domovina te vabi: v spomin Maxa Mella — 16.25 Za otroke od 5. leta naprej: Hišica — 16.50 Naš prijetni dom — 17.15 Magazin za žensko danes — 18.10 Smučarska gimnastika — 18.25 Papagajske zgodbe, lahko noč za najmlajše — 18.30 Kultura — posebno — 18.55 Heinz Conrads v soboto zvečer — 19.20 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Vsi govorijo o ljubezni, šaloigra — 21.55 Šport — 22.25 Čas v sliki — nočna izdaja — 22.30 Prekletstvo krvi.

NEDELJA, 12. novembra: 16.30 Za otroke od 6. leta naprej: Daktari — 17.20 Čarobni vrtljak — 17.25 Za mladino od 14. leta naprej: Brez nagobčnika — 18.30 Papagajske zgodbe, lahko noč za najmlajše — 18.35 Stoletje kirurgije — 19.30 Čas v sliki — 19.40 Šport — 20.10 Kristjan v času — 20.15 Kraj dejanja: „Žametna past“ — 21.45 Veliki glasbeniki — 22.55 Šport in čas v sliki — nočna izdaja.

PONEDELJEK, 13. novembra: 18.00 Preskus na daljavo — 18.25 Papagajske zgodbe, lahko noč za otroke — 18.30 Stan Laurel in Oliver Hardy — 18.55 Več vedeti o vrednostnem davku — 19.00 Avstrija v sliki — 19.20 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.06 Šport — 20.15 Lale Andersen — zgodba o Lili Marlen — 21.20 Mestni pogovori — 22.35 Čas v sliki — nočna izdaja.

TOREK, 14. novembra: 18.00 Walter in Connie: Tečaj angleškega jezika — 18.25 Papagajske zgodbe, lahko noč za otroke — 18.30 To je moj svet — 18.55 Več vedeti o vrednostnem davku — 19.00 Avstrija v sliki in Južna Tirolska — 19.20 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.06 Šport — 20.15 Lale Andersen — zgodba o Lili Marlen — 21.20 Mestni pogovori — 22.35 Čas v sliki — nočna izdaja.

SREDA, 15. novembra: 10.00 Televizija v šoli: Resna knjiga ali listi z datum — 10.30 Kibernika — 11.00 Program za delavce: Traumulus — 16.30 Za otroke od 6. leta naprej: Novo gledališče — 17.10 Čarobni vrtljak — 17.15 Risati — slikati — oblikovati — 17.40 Veronika — 17.45 Za mladino od 11. leta dalje — antena — 18.00 Te-

čaj francoskega jezika — 18.25 Papagajske zgodbe, lahko noč za najmlajše — 18.30 Kuhinja v televiziji — 19.00 Avstrija — slika — 19.20 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.06 Šport — 20.15 Svet knjige — 21.05 Glavna cesta — 22.30 Čas v sliki — nočna izdaja.

ČETRTEK, 16. novembra: 10.00 Televizija v šoli: Orientacijski tek — 10.30 Dekalog II — 11.00 Fizika za vse — 11.30 Kaj lahko postanem? — 12.00 Komentar k časovnemu poteku dogodkov — 18.00 Tečaj italijanskega jezika — 18.25 Papagajske zgodbe, lahko noč za najmlajše — 18.30 Šport — 19.00 Avstrija v sliki — 19.20 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.06 Šport — 20.15 Dalli, Dalli — 21.35 Čas v sliki — nočna izdaja — 21.40 Rak in stanice (celice).

PETEK, 17. novembra: 10.00 Televizija v šoli: Ja, v moji dobi — Anton Pilgram — 10.40 Angleško življenje in literatura — 11.00 Program za delavce: Glavna cesta — 18.00 Ostanj zdravil — 18.25 Papagajske zgodbe, lahko noč za najmlajše — 18.30 Raji živali — 19.00 Avstrija v sliki — 19.20 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.06 Šport — 20.15 Uradni spisi XY-nerešeni — 21.20 Čas v sliki — nočna izdaja — 22.25 Mednarodne jahalne dirke — 23.40 Uradni spisi XY-nerešeni — poročila in reakcije.

SOBOTA, 18. novembra: 15.00 Hišni koncert — 15.55 Žvižgalni dan v Salzkammergut — 16.25 Za otroke od 5. leta naprej: Listamo po slikarici — 16.45 Hišica — 17.10 Čarobni vrtljak — 17.15 Za otroke od 6. leta naprej: Jazbec Dominik in mačji gusarji — 17.40 Za mladino od 14. leta dalje: Kaj lahko postanem? — 18.10 Za družino: smučarska gimnastika — 18.25 Papagajske zgodbe, lahko noč za najmlajše — 18.30 Kultura — posebno — 18.55 Heinz Conrads v soboto zvečer — 19.20 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Revija Ivana Rebrofa — 21.55 Šport — 22.25 Čas v sliki — nočna izdaja — 22.30 Veliki slepar.

TELEVIZIJA LJUBLJANA

NEDELJA, 12. 11.: 9.45 Po domače z ansambлом R. Vadnala — 10.12 Kmetijska oddaja — 11.00 Otroška matineja — 11.50 Poročila — 11.55 Mestece Peyton — 12.45 TV kašipot — Nedeljsko popoldne — 18.00 Poročila — 18.05 Lokis — barvni film — 20.00 TV dnevnik — 20.30 B. Shaw: O'Flaherty z viktorjanskim križcem, komedija — 21.10 Stih in pesmi — 21.25 Športni pregled — 22.55 Poročila.

PONEDELJEK, 13. 11.: 9.05 Odprta univerza —

ZAHVALA

Prisrčna zahvala velja vsem, ki so mojega dragega moža, skrbnega očeta, sina, brata, strica in svaka, gospoda

Dipl. inž.

Ignaca Nachbarja

spremljali na zadnji poti k večnemu počitku.

Prav iskrena zahvala velja preč. g. župniku Demšarju za tolažilne besede. Nadalje se posebno zahvaljujemo ostali duhovščini, zastopnikom kmetijskih zbornic, njegovim študijskim kolegom iz Ljubljane ter podžupanu pliberške občine, ekonomskemu svetniku Mirku Kumru za poslovilne besede ob odprtem grobu. Naša posebna zahvala pa velja zdravniku dr. Francu Krajergerju.

Vrba, Pliberk, dne 1. novembra 1972.

V imenu vseh sorodnikov

POHIŠTVO
ZA DOM IN GOSTE

Rutar - Center

A 9141 Dobra vas — Eberndorf
Telefon 0 42 36 — 281

SLOVENCII!

Iz protesta proti fašističnim krogom, ki nas Slovence še zmeraj preganjajo tukaj na Koroškem, sedaj pa nas posebno črtijo, vam svetujem kot trgovec, da podpirate naša slovenska podjetja in kupujete pri slovenskih trgovcih.

Poljedelske stroje, štedilnike, peči in motorje pa dobite po najboljših pogojih pri

Jožefu Pernè

KLANČE 39, 9132 Galicija

S tem dobičkom bom podpiral vaše študente in vse slovenske organizacije!

9.35 TV v šoli — 10.30 Angleščina — 10.45 Nemščina — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 14.45 TV v šoli — ponovitev — 15.40 Angleščina — ponovitev — 15.55 Nemščina — ponovitev — 16.10 Francoščina — 17.50 Gori, doli, naokoli: V spanju — 18.05 Risanka — 18.15 Obzornik — 18.30 Kremenčkovi — 19.00 Mladinski klub — 19.45 Risanka — 20.00 TV dnevnik — 20.30 Mala antologija jugoslovanske drame — A. Cesarec: Tonkina edina ljubezen — 21.30 Diagonale — 22.10 Poročila.

TOREK, 14. 11.: 9.35 TV v šoli — 10.40 Ruščina — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 14.45 TV v šoli — ponovitev — 15.35 — Ruščina ponovitev — 15.55 TV vrtec — 16.10 Angleščina — 16.45 Madžarski TV pregled — 17.50 V. Albreht: Mala Lupinica — II. del — 18.05 Risanka — 18.15 Obzornik — 18.30 Od zore do mraka — 19.05 Regionalna arhitektura — 19.25 Dosežki medicine: Akupunktura — II. del — 20.00 TV dnevnik — 20.25 Reportaža — 20.40 Lola Montez — barvni film — 22.40 W. A. Mozart: Sonati št. 1 in št. 2 za čembalo in flavto — 22.45 Poročila.

SREDA, 15. 11.: 8.20 TV v šoli — 11.00 Osnove

Izvestija pišejo: „Sedanja gonja proti Slovincem, delo neofašistov“

MOSKVA, 2. nov. „V početju avstrijskih nacionalistov se jasno odraža stališče njihovih nacionalističnih predhodnikov. To je razlog, zakaj javnost v Avstriji in Jugoslaviji ter drugih državah enotno zahteva, naj naredijo konec provokacijam na Koroškem in zagotovijo slovenskemu prebivalstvu njegove neodtujljive pravice,“ so zapisala „Izvestja“.

V krajšem članku pod naslovom „Spletke ekstremistov“ glasilo sovjetske vlade meni, da je sedanja kampanja proti pravicam slovenske manjšine na Koroškem „očitna in vnaprej premišljena provokacija neofašistov, ki skušajo razplamteti ogenj napetosti in neposredni bližini avstrijsko-jugoslovanske meje z namenom poslabšati odnose med državama“.

Razen krajšega in strogo informativnega napisa v zunanje-politični reviji „Novoje vremja“, je prvi prispevek v sovjetskem tisku, v katerem se govori o položaju na Koroškem, nastalem z najnovejšimi šovinističnimi izpadi proti tamkaj živeči slovenski manjšini. „Izvestja“ opozarjajo, da so pobudniki te nacionalistične in šovinistične akcije, ki je usmerjena „v prvi vrsti proti Slovincem in Hrvatom, ki živijo v tej pokrajini skupaj z Avstrijci že od davnih časov,“ zloglasni Heimatdienst in avstrijska nacionalistična stranka. V zvezi z njihovo raznarodovalno dejavnostjo vodilni sovjetski list o-

splošne izobrazbe — 17.50 Vitez Vihar — 18.15 Obzornik — 18.30 Folklorni ansambel Nagykőrösp nize na Madžarskem — 19.05 Na sedmi stezi — 19.30 Naš ekran — 20.00 TV dnevnik — 20.30 RTV konferenca — 21.30 G. Elliott: Mlin na reki Floss — 22.30 Poročila.

ČETRTEK, 16. 11.: 9.35 TV v šoli — 10.30 Angleščina — 10.45 Nemščina — 11.00 Francoščina — 14.45 TV v šoli — ponovitev — 15.40 Angleščina — ponovitev — 15.55 Nemščina — ponovitev — 16.10 Osnove splošne izobrazbe — 17.15 Vsi vse vemo — 18.15 Obzornik — 18.30 Vsi viki sveta — 19.00 Mestece Peyton — 20.00 TV dnevnik — 20.35 Četrkovi razgledi — 21.25 A. P. Čehov: Medved — 22.00 I. Otrin: E=MC² — baletna oddaja — 22.40 Poročila.

PETEK, 17. 11.: 9.30 TV v šoli — 11.00 Angleščina — 14.40 TV v šoli — ponovitev — 16.10 Osnove splošne izobrazbe — 17.45 Pobegli robot, glasbena pravljica — 18.15 Obzornik — 18.30 Tabornišvo — 18.40 Ekonomsko izrazoslovlje: Osebnostna poraba — 18.45 Glasba za oči — Antoinette: Charpentier — 19.10 Profesor Balzatar — risanka — 19.20 Enotnost na dučanski način — 20.00 TV dnevnik — 20.25 Reportaža — 20.40 Celovečerni film — Sedem morij — barvna oddaja — ... Poročila.

SOBOTA, 18. 11.: 9.35 TV v šoli — 15.15 Rokomet Kvarner : Zagreb — 16.30 Košarka Borac : Lokomotiva — 18.05 Obzornik — 18.20 V deželi klobukov — 18.45 Gospod Piper — 19.15 Humoriščična oddaja — 19.45 Risanka — 20.00 TV dnevnik — 20.35 Zakaj bi veselo ne peli — zabavna glasbena oddaja — 21.35 Zabavna barvna oddaja — 22.00 Medicinski center — 22.50 TV kašipot — 23.10 Poročila.

ŽITARA VAS — SITTERSDORF

Gostilna RUTAR v Žitari vasi vab
vse goste in odjemalce na

veselico

ki bo v soboto, 11. nov. 1972, ob 19.00.

Vstopnina prosta!

Prisrčno vabljeni!

RUTAR

SLOVENCII!

Kupujte pri slovenskem podjetju
stroje, motorje, peči, štedilnike!

Jožef Pernè

KLANČE

9132 GALLIZIEN — GALICIJA

Od daleč prihajajo naši stalni odjemalci in pravijo: „Pri Vas se izplača kupiti!“ N. pr. lepe moške puloverje in jopice, fantovske hlače, ki so zelo trpežne; moške hlače lepega kroja. — Vse to dobite ugodno pri: SATTLER, Klagenfurt — Celovec, Heuplatz.

Sedaj je čas pletenja! PASSAP pletilne aparate in zelo lepo volno dobite pri: WOLLBAR, Klagenfurt — Celovec, nasproti kapucinski cerkvi.